

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
prehodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljino, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodoša»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
559
linije
P.P. 126
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIZNICA
B554 AA
60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 248 (11.664)

Trst, sobota, 22. oktobra 1975

Sindikat ponovil odločen ne razformiranju ladjedelništva

V ponedeljek srečanje z ministrom za državne zoudeležbe in vodstvom Fincantieri - Več sto manifestantov iz Trsta in Tržiča

RIM — Ne razformiranju ladjedelništva. To je bilo osnovno geslo množične sindikalne demonstracije, ki jo je priredila v Rimu Federacija delavcev kovinarske stroke, da bi podkrepila svoj protest zoper načrt o preustroju državnih ladjedelnic, ki pripravlja družba Fincantieri. Manifestacije, ki se je končala z zborovanjem pred sedežem IRI v središčni Ulici Veneto, se je udeležilo tudi nekaj sto tržaških in tržiških delavcev, ki so tudi v vsedravnem okviru med najbolj prizadetimi.

Načrt družbe Fincantieri predvideva, da bi na skupnih 24.000 delovnih mest v državnih ladjedelnicah do konca prihodnjega leta ukinili 6.800 mest, vzporedno s tem pa se je začel postopek za vpis delavcev v posebno dopolnilno blagajno. Tako naj bi jih v Trstu vpisali v dopolnilno blagajno 250, v Tržiču 1.500, v mestu Castellamare di Stabia 850, v Sestriju pa 900. Po mnenju sindikalne zveze ta postopek pomeni dejanski začetek razformiranja državnega ladjedelništva, načrt, ki ga je predložila Fincantieri pa je «neodgovoren, teži k dramatizaciji težav v sektorju, ki itak preživlja hudo krizo, predvsem pa je skregen za logiko smotne industrijske politike».

Sindikalne organizacije, kot je po-

udiril včeraj na množičnem zborovanju konfederalni sekretar CGIL Sergio Garavini; pa očitajo tudi vodstvu državnih ladjedelnic, da je kršilo dogovor, da ne bo sprejelo nobenega ukrepa do ponedeljka, ko se bodo na ministrstvu za javne soudeležbe, začela pogajanja o preosnovi tega sektorja. Sindikat zato zahteva, naj Fincantieri ustavi vpisovanja v dopolnilno blagajno. Pogajanja pa so povezana z odgovorom Fincantieri glede načrtovanih odpustov. Po mne-

nju sindikalnih organizacij se ladjedelnice lahko izognejo ukinitvi delovnih mest (od leta 1975 do danes se je število zaposlenih v tem sektorju skrčilo za polovico) s smotno in načrtovano preosnovo v okviru integriranega načrta o pristaniščih in ladjedelnicah.

V tem primeru bi sindikati bili pripravljeni na pogajanja o dopolnilni blagajni, ne morejo pa pristati na dogovarjanje, če se začne dejansko razformirati ladjedelništvo.

Sindikati treh dežel za delo in napredek

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu v Ljubljani je bilo včeraj drugo zasedanje predstavnikov sindikalnih organizacij treh sosednjih dežel — Furlanije-Juljske krajine, Koroske in Slovenije. Pripravila ga je Zveza sindikatov Slovenije in je potekalo pod naslovom «Delo - sindikati - napredek».

To je bila priložnost treh sindikalnih organizacij za skupno obravnavo problemov, ki kljub različnim družbenim ureditvam niso toliko različni, da bi jih ne mogli postaviti pod skupni imenovelec. Svetovna gospodarska kriza ni prizanesla nobeni od sosed, zato je razumljivo, da je bila osrednja tema nastopov vseh treh sindikatov, kako zagotoviti delavcem delo, polno zaposlenost, primerno plačilo. Ob tej osrednji problematiki so se vsi nastopajoči na srečanju — Giannino

Padovan v imenu sindikatov Furlanije - Julijske krajine, Erwin Frühbauer v imenu sindikatov Koroske in Marjan Orožen v imenu slovenskih sindikatov, seveda pomudili pri obravnavi specifičnih vprašanj polčezja delavcev v svojih sredinah.

Na koncu srečanja so v skupni izjavi izrekli prepričanje, da je v današnjem času nujno sodelovanje vseh organizacij in organizmov treh sosednjih dežel, da jim pomembno in dragoceno prednost pri tem nudijo narodne manjšine, hkrati pa so ostro obsodili nesmiselno tekmo v oboroževanju. Glede tega so se dogovorili za enotno akcijo, za skupno mirovno manifestacijo, ki naj bi jo ob sodelovanju sindikatov vseh treh dežel pripravila Zveza sindikatov Slovenije

JURE PENGOV

nja in stališča raznih katoliških organizacij in skupin. V splošnem lahko rečemo, da so bolj desno usmerjene kot je na primer «Comunione e liberazione», precej nasprotne pobudi, češ da sta komunizem in prizadevanje za mir nezdržljiva pojma. Pohoda pa se bodo udeležili, čeprav v strnjeni skupini pod lastnimi transparenti, člani vrste organizacij, ki so zelo aktivne na socialnem področju. In končno so nekatere, kot na primer ACLI, med podpisniki apela za mir.

S socialistične strani so k pobudi pristopili nekateri posamezniki in deloma tudi mladina. Manifestacije se ne bodo udeležili niti radikalci, ker se ne strinjajo z senostransko zasnovanim protestom; zato pa je skupina radikalcev skušala priti do Prage in tam manifestirati za mir. Vendar pa jih je češoslovaška policija ustavila na meji z Avstrijo.

Rimske manifestacije pa se bodo udeležile le manjše delegacije tujih pacifističnih gibanj, ker so 22. oktobra, ki ga je OZN oklicala za dan miru, mogoče manifestacije v številnih zahodnoevropskih državah.

NEW YORK — Ameriški senat je predsinocnim za 500 milijonov dolarjev «oklestil» ameriški prispevek OZN.

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak bo v začetku prihodnjega meseca uradno obiskal Romunijo. Tja bo odpotoval na povabilo generalnega sekretarja romunske KP in predsednika SR Romunije Nicolaeja Ceausescuja.

Vorančevi dnevi na Ravnah De Michelis ne nasprotuje spremembi premične lestvice

MATERA — Premična lestvica ni več tabu. Njene mehanizme lahko spremenimo, a le pod pogojem, da zagotovimo več delovnih mest, predvsem za mlade in na Jugu. To je v bistvu misel, ki jo je ob sklepnem dnevu konference socialističnih strank EGS o zaposlitveni politiki izrazil minister za delo Gianni De Michelis.

Po njegovem je položaj za mlade delovne sile prav dramatičen, da je treba čimprej ukrepati in v prihodnjih 4-5 letih zagotoviti mladim nova delovna mesta, seveda v javni upravi. Ob tem pa so ministrove izja-

ve v precejšnjem nasprotju s težnjo po omejevanju javnih izdatkov. Za sindikate pa bo gotovo nesprejemljiva njegova izjava, da se lahko do takneje premične lestvice, saj ne bi bil noben škandal — pravi minister — če bi se plače nekoliko znižale. Minister verjetno pozablja, da so se po zaslugi tudi zgrešenih gospodarskih izbir Italije delavske plače ali bolje rečeno kupna moč njihovih plač že precej znižale, da bi bile «malenkost» nesprejemljive.

Seveda so na konferenci v Materi razpravljali tudi o manj kratkoročnih vprašanjih. Govorili so celo o postindustrijski družbi, ko ni še Italija prav zakorakala niti v industrijsko. Za navadnega smrtnika pa so zanimiveje kratkoročne terapije. Socialisti trdijo, da trenutno ni mogoče znižati delovnega časa, da se lahko več delovnih mest zagotovi med drugim tudi s polovičnim delovnim urnikom (part time).

Svet se mora upreti oboroževalni tekmi

NA 3. STRANI

Craxi v ZDA: VČERAJ V OSPREDJU GOSPODARSKA IN FINANČNA VPRAŠANJA

WASHINGTON — Zadnji dan, ki ga je prebil v glavnem mestu ZDA, se je Bettino Craxi posvečal predvsem finančnim problemom. Sestal se je z zakladnim ministrom Donaldom Reganom, s predsednikom svetovne banke A. W. Clausonom ter z direktorjem mednarodnega monetarnega sklada Jacquesom de la Rosie-

rom. Nakar je nastopil, po splošni oceni zelo uspešno, v slovitim novinarskem krožku «National Press Club». V New Yorku pa se bo danes sestal z generalnim sekretarjem OZN De Cuellarom.

Pogovorov o gospodarskih vprašanjih se je udeležil tudi zunanji minister Andreotti. V ospredju razgo-

vorov, pa čeprav v nekoliko zabrisanih tonih, je bilo vprašanje visoke kotacije dolarja; kar seveda spravlja v težave vse gospodarske partnerje. S tem v zvezi je D. Regan dejal, da vrednosti ameriške valute ne bodo umetno vzdrževali in da se bo zato dolar ustalil na nižjih vrednostih.

V vseh razgovorih pa je italijanska delegacija poudarjala nujnost, da ZDA povišajo svoj prispevek mednarodnemu monetarnemu skladu. Samo tako bi namreč lahko številne države črpale dovolj sredstev, da zaustavi kritični gospodarski položaj. Ameriški parlament naj bi v kratkem le odobril «dodatek» v višini 8,4 milijarde dolarjev.

Seveda se je Craxi z ameriški sogovorniki pogovarjal tudi o ekonomskih odnosih med državama, ki naj bi jih količinsko in kakovostno izboljšali. Precej pozornosti so namenili tudi odnosom med ZDA in EGS zlasti na področju kmetijstva.

Precej negativno oceno o obisku in izjavah Craxija je preko agencije TASS dala Sovjetska zveza, češ da pričajo o pokornosti Italije do ZDA. Na sliki D. Regan in Craxi (telefoto AP).

FRIULIA-FACTOR: čemu zamuditi lepo priložnost?

Slovensko podjetništvo v Furlaniji-Juljski krajini morda ni še dodobra seznanjeno s finančnimi olajšavami, ki jih predvideva dejelna zakonodaja tudi spričo posebnega statuta. Značilen primer takšnih olajšav, ki nikakor nimajo podporniških ciljev, ampak so namenjene spodbujanju zlasti mladih podjetnikov, je družba FRIULIA-FACTOR, ki ji predseduje prof. Vladimir Nanut.

NA 9. STRANI

Protest goriških delavcev

Delavci podgorske predilnice so včeraj nadaljevali s simbolično zasedbo delovnega odborništva za industrijo v Trstu v znak protesta proti načrtovanemu zaprtju obrata

V Mariboru slovesen začetek 18. Borštnikovega srečanja

MARIBOR — V Mariboru so sinoči svečano odprli 18. Borštnikovo srečanje, na katerem sodelujejo vse slovenske gledališke hiše. V slavnostnem govoru je predsednik kulturne skupnosti Slovenije Vladimir Kavčič poudaril, da je srečanje vsakoletni prikaz umetniške, idejne in organizacijske moči slovenskih gledališč, obenem pa naglasil tudi njihovo vlogo aktivnega oblikovalca sodobne družbene zavesti. Kavčič je nato spregovoril o načelnih izhodiščih in o skladnem razvoju kulturnih dejavnosti, o policentričnem razvoju Slovenije in o načrtih do leta 2.000. V tem okviru je naglasil, da je treba zagotoviti enakopraven razvoj vseh sedanjih poklicnih gledališč, predvsem pa spodbujati iskanje in smisel za novo. Nagrajevati in spodbujati je treba tudi usmerjenost k gledalcem in kvaliteto gledališkega dela.

Prva predstava je že po običaju pripadala domačinom, mariborski Drami, ki je uprizorila uspešno Iva Brešana Predstava Hamleta v Spodnjem Grabošu.

V ponedeljek pa bo nastopilo Slovensko stalno gledališče iz Trsta s Kmecljevo dramo «Mutasti bratje», ki jo je vsa slovenska zamejska javnost sprejela z velikim zanimanjem, saj je Kmecljevo delo dalo povod za poglobljen razmislek o življenju izven meja matične domovine.

Walesa ne bo šel po Nobelovo nagrado

VARŠAVA — Dobitnik letošnje nobelove nagrade za mir Lech Walesa, predsednik razpuščenega poljskega sindikata Solidarnost, je sporočil, da ne bo šel v Oslo po nagrado. Dospisniku tiskovne agencije ANSA je dejal, da bo skušal prepričati ženo Danuto, da dvigne nagrado v njegovem imenu.

Walesa je izjavil, da se ne namerava udeležiti raznih prireditev in slavlji, ki bodo ob podeljevanju priznanj v Oslo, medtem ko so nekateri voditelji Solidarnosti še v zaporu.

Za Confapi decimalke ne pridejo v poštev

RIM — Nadaljujejo se polemike v zvezi z izračunavanjem točk draginjske doklade. Če namreč upoštevamo tudi decimalke, ki so »ostale« od prejšnjih izračunov, bi morala doklada poskočiti za tri, v nasprotnem primeru pa samo za dve točki.

Zveza majhnih in srednjih obratov Confapi se je odločila, da bo upštevala in seveda izplačala samo »čiste« točke, torej vsega skupaj dve. »Vendar pa« je pristavil predsednik Vaccaro, »še zaradi tega ne bomo spustili v frontalni spopad; istočasno pa je Zveza pripravljena na pogajanja o tistih vprašanih, ki so še odprta.«

Prj tolmačenju se je Vaccaro skliceval na podpisano besedilo, ne pa na interpretacijo takratnega ministra za delo, češ da je zveza podpisala točno opredeljen dokument.

Leta 1987 plin s severnega Jadrana

REKA — Leta 1987 naj bi dobili prve količine plina z morskega dna na severnem Jadrana.

Takrat naj bi namreč začele delati tri ali štiri ploščadi in prek njih naj bi po predvidevanjih načrpali 100 do 300 milijonov kubičnih metrov plina. Najbogatejša so nahajališča kakšnih 60 kilometrov jugozahodno od Pulja. S plinom, ki bi ga dobili od tam, bi lahko na leto nadomestili kakšnega pol milijona ton nafte in tako po sedanjih cenah prihranili 110 milijonov dolarjev. (dd)

Srditi spopadi na fronti med Irakom in Iranom

BAGDAD, TEHERAN — Boji na severnem odseku iraško-iranske fronte še vedno trajajo z nezmanjšano ostrino. Iranske čete so do sedaj z vso hito napadale iraške položaje pri mestu Barjywin. Iranci trdijo, da so v teh bojih ubili ali ranili vsaj 2.000 sovražnikovih vojakov. Nadalje trdijo, da so uničili skladišča orožja, municije in hrane »protirevolucionarnih« Kurdov, ki prejemajo pomoč od iraške vlade. Pri teh bojih so sodelovali skupaj z Iranci tudi »revolucionarni« Kurdi. Šlo bi torej za nekakšno medsebojno vojno kurdske skupnosti.

Zaradi slabših gospodarskih rezultatov v zadnjih nekaj letih so najrazličnejši strokovnjaki začeli raziskovati, kje so vzroki za takšne rezultate in kaj bi bilo treba storiti, da bi gospodarstvo doseglo boljše. Največ so razmišljali pri tem o gospodarski politiki, o kateri je bilo izrečenih veliko, tudi povsem nasprotnih mnenj, čeprav je skupen imenovalec teh mnenj vendarle ugotovitev, da gospodarska politika v minulih letih ni bila najboljša in da so prav zaradi nje gospodarski rezultati slabši, kot pa bi lahko bili. Toda istočasno, v zadnjem času pa čedalje bolj pogosto, je slišati ugotovitve, da je veliko nedorečenosti tudi v samem gospodarskem sistemu. Zaradi teh nedorečenosti se gospodarstvo ne more razviti tako, kot bi se lahko in kakršni so siceršnji pogoji. Posamezni ekonomisti, ki se jim pridružujejo tudi nekateri zvezni planerji predlagajo spremembe gospodarskega sistema, nekateri pa, gredo celo v takšne skrajnosti, da predlagajo kar spremembo skorajda vseh sistemskih zakonov na področju gospodarstva, torej tistih zakonov, ki določajo sam gospodarski sistem v Jugoslaviji. Takšna zamisel je bila sicer zavrnjena, toda posamezni predlogi za spremembe se rojevajo še kar naprej in eden zadnjih je tisti, ki ga je ponudila zvezna vlada za žiro račune temeljnih organizacij združenega dela (TOZD). Zvezna vlada je namreč predlagala, da bi takšne žiro račune ukinitli oziroma, da bi vsaj dopustili možnost, da, kdor pač to hoče, tak žiro račun ukine.

Zaradi nazornosti je treba poseči nekoliko v zgodovino. Jugoslavija se je odločila, da bo zasnova samoupravni gospodarski sistem. Najpomembnejše bistvo takšnega sistema

Družina Elene Luisi zahtevala molk tiska

LUCCA — Ugrabitelji se niso oglasili, vsaj do večeršnjega poznega popoldneva ne, čeprav so v nedeljo po ugrabitvi 17-mesečne Elene Luisi pustili sporočilo: »Oglasili se bomo čez pet dni — pripravite denar.« In tako v Lugliano še vedno čakajo na signal, na kak oprijemljiv znak, ki bi ublažil bolečino in pričakovanje.

V imenu družin Citti in Luisi je včeraj župnik iz Lugliana dal naslednjo izjavo: »Starši Elene prosijo v tem žalostnem trenutku za molk tiska, da bi s tem prišlo do hitrejših rešitev. Obenem se zahvaljujejo vsem, ki so jim v tem trenutku blizu in upajo, da bo dobrot prevladala nad hudobijo.«

Medtem pa je bil včeraj v Firencih vrh najvišjih oblasti iz Firenc, Luce in dežele Toskana, na katerem so skušali določiti nadaljni potek preiskave v zvezi z ugrabitvijo Elene Luisi. Državni pravdnik pri prizivnem sodišču Alessandri, ki je predsedoval vrhu, ni hotel dati novinarjem nobene izjave. Dejal je samo, da se bodo preiskovalci obnašali tako kot vselej doslej, čeprav je vsaka ugrabitev drugačna. Jasno je, da bo šlo tudi pri tej preiskavi za tesno sodelovanje vseh pristojnih oblasti in policije. Izrazil je tudi solidarnost prizadeti družini, ki se ne sme čutiti osamljena. Alessandri ni hotel nič povedati niti o tem, kako se bodo ravnali pri izplačilu 5 milijard, kolikor so zahtevali ugrabitelji 17-mesečnega otroka, da ga spet vrnejo staršem.

Zasedanje «Contadore»

CIUDAD DE MEXICO — Skupina «Contadora» nadaljuje svoje napore pri iskanju mirne rešitve srednjeameriškega zapleta. V panamskem glavnem mestu so tako včeraj proučili vrsto mirovnih pobud, da bi izluščili kompromisno rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse.

Ta trud pa je po vsem sodeč obsojen na propad, saj Reaganova administracija v praksi hoče konec sandinistične oblasti v Nikaragvi in proste roke v svoji srednjeameriški interesni sferi. Položaj je toliko bolj zapleten, saj sandinisti v svojih samobrambnih naporih vedno bolj padajo v objem Kube in Sovjetske zveze. S kontrarevolucijo in honduraško agresijo je Reaganovi administraciji uspelo, da ni Nikaragva postala zgled za vse latinskoameriške dežele, ki ječijo pod vojaškimi diktaturami.

Delegacija organizacijskega komiteja na obisku v ZDA

V Sarajevu skoraj vse nared za ZOI

NEW YORK — Delegacija organizacijskega komiteja 14. zimskih olimpijskih iger s predsednikom Brankom Mikoličem na čelu se mudi na uradnem obisku v ZDA na povabilo ameriškega olimpijskega komiteja.

Predsednik delegacije udeležila velike srečanja več kot 1000 ljudi na slovesnosti, posvečeni prihodnji zimski olimpiadi. Ob tej priložnosti je predsednik velike ameriške televizijske mreže ABC Roone Alredge izrekel priznanje organizatorjem sarajevske olimpiade in poudaril, da je dosedanje sodelovanje ABC s sarajevskimi organizatorji najuspešnejše v

Čilska opozicija med levico in desnico

SANTIAGO DE CHILE — Čilska demokratska zveza je ponovno prila, da ne namerava nadaljevati dialoga z vojaško oblastjo ter je pozvala vse organizacije v državi, naj zavzamejo skupno stališče do režima.

Čilska demokratska fronta, ki jo sestavljajo razne zmerne politične stranke z vrhom pri Krščanski demokraciji, je še poudarila, da nedavne izjave gen. Pinocheta nedvoumno dokazujejo, da se general ne namerava umakniti s predsedstva pred letom 1989, kar dokazuje, da ne obstaja avtentična volja v prid demokratizaciji države.

Glede dialoga z vsemi sektorji čilskega javnega življenja (sindikati, industriji, kulturni in gospodarski de-

lavci) zveza meni, da gre za prvo pobudo, ki naj bi ustvarila temelje bodočega vsedržavnega sporazuma. Ta naj bi se spoprijel z žgocimi problemi države ter se zavzel za demokratska načela. Demokratska zveza je nadalje pristala na manifestacijo, ki jo organizirajo sindikati pod vodstvom Rodolfa Seguela 27. oktobra.

Čilski socialisti zahtevajo, naj se politična in družbena osnova zveze razširi (pri tem je verjetno mišljena komunistična baza, kar demokratijski zavračajo), češ, da so dosedanja dialogi koristili le vladi in ne opoziciji. Kot nalašč je prišla v tem trenutku izjava vlade, ki zvrca na komuniste odgovornost za razne nedavne atentate.

LONDON — «Daily Mail» je objavil vest, da se je iraški predsednik Sadam Husein po naključju izognil atentatu, kj ga je načrtovala skupina častnikov iraške armade.

newyorškem hotelu Waldorf Astoria seznanil več kot sto novinarjev z dosedanjimi pripravami in poudaril, da bi se olimpijske igre lahko začele že zdaj, saj so priprave praktično že končane. Ob tej priložnosti so tudi prikazali zelo uspel film o Sarajevu in terenih, na katerih bo zimska olimpiada. (dd)

Podatki o sponsorizaciji v Italiji so izšli iz poročil in posegov na drugem srečanju o kulturni sponsorizaciji, ki jo v teh dneh prireja Intermedia pod pokroviteljstvom dežele Toskana.

Poleg finančnega vidika pa so udeleženci načeli tudi vprašanje odnosov: med društvom in sponsorjem danes vlada izključno gospodarski interes. To je tudi eden izmed razlogov, da sport dobiva več denarja, ker je tudi dogovore lažje skleniti. Na področju kulture pa se še zlasti zakomplicira, če se je treba dogovoriti z javnimi ustanovami.

Nadaljuje se razprava v komisiji za ustavne zadeve Razhajanja glede zakonskih odlokov

RIM — V komisiji za ustavne zadeve poslanske zbornice se nadaljuje razprava o zakonodajni oblasti predvsem pa o vprašanju »nujnostnih« zakonskih ukrepov s pomočjo zakonskih odlokov. Po vsem sodeč bodo v komisiji dosegli precej široko stališče, ki pa ne bo moglo v nobenem primeru zadovoljiti vseh. Načelna razhajanja o tem vprašanju so namreč precejšnja. Poleg izključno pravnih pomislekov je treba voditi račune s praktičnimi zahtevami vladnih strank, ki ne morejo nasprotovati praksi svojih ministrov pri širokogrudni uporabi zakonskih odlokov.

Povsem drugačno je seveda stališče opozicije, ki trdi, da so s sedanjo prakso praktično izničili vlogo parlamenta, ki ne more dati svojega prispevka. Opozicija je praktično izključena iz igre, saj ne more vplivati pri sestavi zakonskih odlokov.

Poslanec neodvisne levice Bassanini je zato včeraj poudaril, da taka praksa odvzema parlamentu možnosti odločitve o zakonodaji in s tem krši ustavno načela. Postavil je torej zahtevo, da se sestavi podroben »seznam kriterijev«, po katerem bi v bodoče ocenje-

vali umestnost raznih zakonskih odlokov. Po njegovem bi bilo treba uzakoniti še več »filtrrov«, da bi pristojne parlamentarne komisije lahko ugotovljale in razsodile o umestnosti vladnih odlokov.

Glede možnosti, da bi predsednik republike vršil vlogo aktivnega »filtra«, je Bassanini izrazil svoje pomisleke.

Skeptičen je bil tudi komunist Barbera, ki smatra, da je že dovolj sedanja predsedniška vloga glede odlokov, ko naj bi »prepričeval« vlado, da kak neumestnih odlok umakne in pristane raje na normalni zakonski postopek. Ob tem je Barbera pozval predsednika republike, naj se posluži te svoje pristojnosti v primeru, da bi vlada ponovno predložila odlok o črnih gradnjah.

Glede drugih zakonodajnih vprašanj pa je Barbera izrazil razpoložljivost komunistov za vse izboljšave, ki bi omogočile racionalnejše in hitreje izglasovanje zakonov. Zavzel se je predvsem za večje sodelovanje med obema vejama parlamenta in za doslednejšo koordinacijo med komisijami in parlamentom.

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Kakšna samostojnost tozdov?

je zahteva, da mora delavec gospodariti z dohodkom svojega podjetja. Brez delavčeve odločitve (privolitve) tega dohodka ni mogoče uporabljati: delavec mora odločiti, kam bo šel denar, ki ga zasluži podjetje, in kako bo uporabljen.

Izkušnje so pokazale, da delavec o tem dohodku ne more ustrezno odločiti, če so organizacijske enote prevelike. Težko npr. odloča o denarju, če živi v podjetju, kjer je zaposlenih npr. 10 tisoč delavcev. Zato je prevladala zamisel, da je treba podjetja razdeliti na več manjših enot, ki pa bodo dokaj samostojne. Takšne enote, ki so jim dali naziv temeljne organizacije združenega dela (TOZD), se potem združujejo v podjetja (delovne organizacije), več delovnih organizacij v sestavljenih organizacije (SOZD). V tozdih imajo delavci pravico, da odločajo o svojem dohodku, zato so se na nek način tudi finančno osamosvojile in so jim zato zagotovili, da imajo lahko svoje žiro račune, denar pa lahko samoupravno združujejo v okviru podjetja, ali z drugimi tozdi in podjetji, ali v sozidih itd. Tako je nastalo v Jugoslaviji okoli 40 tisoč tozdov. Celoten sistem je bil pravzaprav uzakonjen s sprejetjem zakona o združenem delu.

Ob začetnem negodovanju, ko so posamezna podjetja razdeljevali na tozde, večjega nezadovoljstva ni bilo, čeprav so ugotovili, da so mar-

sikateri tozd oblikovali zelo nesrečno v nezaključeno enoto ali pa so začeli postajati tozdi tisto, kar so bila prej podjetja. Zaradi takšnih nespretnosti (trdijo, da je do nespretnosti prihajalo predvsem zaradi razlagalcev zakonskih določil, ki jim je šlo bolj za to, koliko političnih točk si bodo prislužili s tem, ko so uspeli neko podjetje razkosati na tozde, kot pa, koliko bo nova organiziranost gospodarsko uspešnejša) so v zadnjem času marsikje začeli spreminjati organiziranost podjetij, ker hočejo doseči, da bi bila tehnološka in poslovna zaokroženost večja. Hkrati pa so se pojavile tudi ideje, da bi tozdov odvzeli nekatere pravice, ki jih imajo, in takšna zahteva je tudi tista o ukinitju žiro računov.

Zagovorniki sprememb trdijo, da se je zdaj denar preveč razdrobil, izredno težko pa ga je po samoupravnih poteh združevati. Prav v zdajšnjem času pa bi rabili več denarja na kupu za ureditev posameznih gospodarskih zamisli. Žiro računi so povzročili nekakšno vrtičkarstvo, ki pa v času, ko je treba doseči pomembnejše gospodarske prodore, ni zaželeno. Ni namreč gospodarno, da je kapital zaradi tozdovskih plovov postal len, malo gibljiv. Poleg tega pa povzroča tudi dezintegracije v gospodarstvu, namesto da bi tudi kapital združeval posamezne gospodarske subjekte v močnejše enote. Zaradi tega se tozdi ne odločajo gospodar-

no o uporabi svojega kapitala, predvsem pa je hudo težko uresničiti tiste gospodarske zamisli, ki imajo širši družbeni pomen. Ali preprosteje rečeno: težko je zbrati denar za gradnjo nove tovarne (v zdajšnjih pogojih zgradi novo tovarno lahko le več tozdov ali podjetij skupaj), ker tozdi skušajo uresničiti svoje drobne želje. Če bi imei vsi tozdi nekega podjetja en skupen žiro račun na ravni podjetja, potem bi bil kapital bolj mobilen, ker je zaradi gospodarnosti nujno, premiki v sami sestavi gospodarstva bi bili hitrejši, gospodarski rezultati pa boljši. Veliko bi prihranili že s tem, ker ne bi bilo več toliko finančnih operacij kod doslej, ko je denar razdrobljen na tozde.

Takšne argumente, ki jim je zvezna vlada dodala še nekatere (kot na primer, da bi se z odpravo žiro računov zmanjšala medsebojna zadolženost gospodarstva), so nekateri sprejeli. Zanimivo, da predvsem tisti, ki jim je do nekakšne centralizacije gospodarskega sistema. Drugi pa temu odločno nasprotujejo. Trdijo, da do slabitve finančne moči ne prihaja zaradi razdrobljenosti kapitala na tozde, pač pa zaradi drugih vzrokov, predvsem pa zaradi tega, ker ni interesa za kar najboljšo uporabo kapitala. Tega interesa pa ni zato, ker niso uveljavljene ekonomske zakonitosti, ne pa zaradi tega, ker o dohodku odločajo tozdi. Do slabše uporabe in obračanja kapitala prihaja namreč zaradi tega, ker niti

tozdi niti delovna organizacija ni samostojen gospodarski subjekt. Samostojen pa ni zaradi tega, ker mu skoraj vse pogoje določa drugi: država mu določa cene, postavlja direktorje, določa plače, saj tudi v najuspešnejših podjetjih ne morejo izplačati višjih plač, kot pa je določena zgornja meja, država jim deli devize, določa, kako je z uvozom... Kadar pa je tako, potem ni pričakovati, da bodo v podjetjih ali tozdih skrbno bdeli nad akumulacijo in da bodo našli najboljše možnosti za povečevanje zaslužka. Torej je treba najprej urediti tiste stvari, ki bodo zagotovile gospodarsko samostojnost podjetij oziroma tozdov. Šele ko bo to urejeno, se bo pokazalo, ali so žiro računji res takšni grešni kozli. Trdijo, da bi se takrat pokazalo, da je v tem pravzaprav prednost, ne pa ovira.

Razprava o žiro računih se pravzaprav šele začela, kajti prvotni predlog ZIS, da bi spremembe sprejeli po hitrem postopku, so zavrnili, kar pomeni, da bo moral predlog obiti vse zakonite postopke in vse javne razprave. Zdi se, da je prav to določilo izredno pomembno, ker je zavrolo začetno eforijo. S tem pa se je pridobilo čas, kajti prav zdaj je čedalje več pobud za najrazličnejše spremembe, ki dišijo na spreminjanje samoupravnega sistema, ki skušajo doseči nekakšno dekaridelizacijo sistema (Kardelj je namreč oče zamisli o samoupravni organiziranosti). Zato ni slučajno, če so se ideje o spreminjanju žiro računov oziroma samostojnosti tozdov pojavile prav v času, ko se je začela tudi debata o tem, ali je treba zdajšnji politični sistem kaj spreminjati.

JOŽE PETROVČIČ

Svet se mora upreti oboroževalni tekmi

Kulturi vojne zoperstaviti kulturo miru

V našem dojetanju grožnje verjetnega jedrskega spopada ali III. svetovne vojne, se prepleta cela vrsta čustvenih in razumskih teženj. Strah, gnus, a tudi velika negotovost nad človeško sposobnostjo upravljanja lastne usode, iščejo v razumu izhod ali vsaj orodje, s katerim bi se ta klobčič lahko razvozal.

Toda razum je v tem smislu pred skoro nemogočo nalogo, kajti ogromna večina navadnih ljudi ve o atomskem orožju zelo malo, skoro nič; v glavnem to, kar odločijo glavni štabi, da lahko ve. Edina orientacijska točka v tej temi je lahko le trdnost prepričanja, da človek ne sme uničiti samega sebe in da bi se v primeru atomske vojne to uničenje lahko spremenilo v realno možnost.

Če se ozremo v preteklost in skušamo slediti mehanizmom, ki so privedli do izbruha velikih vojnih katastrof, lahko ugotovimo nekaj stalnih »pravil igre«, ki bodo veljala gotovo tudi za bližnjo bodočnost.

Vse napadalne vojne so se rodile iz načrtov, priprav in prizadevanj določenih družbenih skupin, ki so v tem videle svojo korist. Ko so se konflikti med interesi vodilnih družbenih skupin velikih sil razvili preko določene stopnje napetosti, brez perspektive, da bi po mirni poti ena ali druga stran lahko prišla do neke zadovoljive svojezihtne, je vojna postala neizbežna. To se je začelo izražati v ustavitvah napetosti, ki naj bi izkazoval »zvižg«, ter v pospešenem oboroževanju in pripravljanju na vojno.

Poleg tega pa se je izkazalo, da so odgovorni razredi morali vedno upoštevati razpoložanje ljudstva, ki je bilo bistvena komponenta, predpogoj za izvedbo vojne; zato so mu jo vedno tudi prikazovali kot občo korist ali njunost.

Voljo voditeljev po vojni ali miru se lahko spozna po njih dejanjih, ki vodijo v eno ali drugo smer. Ostaja le še težava v razlikovanju med besedami voditeljev in smislom njih dejanj. A bolj kot poznavanje zapletenih političnih in diplomatskih pravil je pri tem važno, da mi sploh hočemo

razumeti dogajanje, da ne skrivamo, kot noj, glavo v pesku.

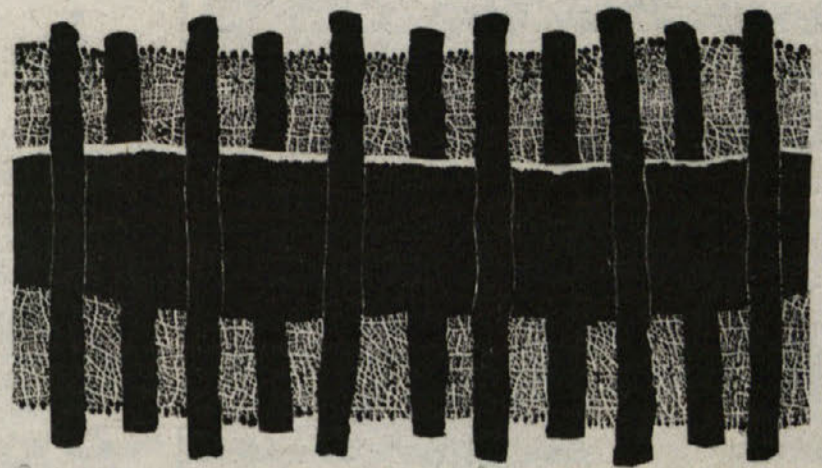
Priznamo si, da se v atomski dobi bojimo že same misli na tako vojno. In ravno v tem strahu je morda največja grožnja za mir, v okviru akcijskih možnosti, ki jih ima svetovno javno mnenje. Konflikti velesil so v preteklosti vedno kdaj prišli do trenutka, v fazo, ko so postali nerazrešljivi, zakaj naj bi se tokrat, v naši generaciji, to ne ponovilo? Na podlagi našega poznavanja človeške narave in zgodovinskega izkustva zadnjih dveh rodov, mar ni bolj verjetno, da pride do vojne, kot pa da bo sedanji majajoči, protislovni in krvavi mir, trajal v nedogled.

Zdi se absurdno, a vendar za mir lahko začnemo resnično delati šele, ko začnemo verjeti v možnost vojne, ko začnemo sprejemati to nevarnost in imamo pred očmi čim bolj jasno sliko, kaj bi ta vojna pomenila z vsemi strahotnimi posledicami za nas in naše otroke.

Tisti, ki so pripravljene sprožiti vojno za svoje interese se zavedajo te šibke točke njihove oblasti in verjetno rešitev, ki so jo dali tej zagați je, da privedejo svoje ljudstvo pred izvršena dejstva. Predvsem ne govorijo o učinku in posledicah orožja, ki ga hranijo v skladiščih in ko bi enkrat vojna začela, ko bi njihove in nasprotnikove rakete poletele iz skladišč, vsaka s svojim smrtonosnim tovorom in s spominom, v katerem bi bila nepogrešljivo navedena pot do cilja; takrat ljudje ne bi imeli več izbire. Tisti, ki bi preživeli začetek, bi se lahko le še burili za obstoj.

Zato je treba začeti misliti na to prej. Kulturi vojne, ki jo ti krogi širijo preko vseh sredstev, ki so vladam in finančnim imperijem danes na razpolago, je treba zoperstaviti kulturo miru. In jasno je, da ta kultura ne more iziti od tistih, ki financirajo orožje. Kultura miru lahko pride le iz ljudi, ki želijo mir, ki ne vidijo v svetovnih problemih nujno nerešljive spore in ki smatrajo, da je nedopustno žrtvovati milijone življenj drugih za lastne koristi.

PAVEL STRAJN

Lojze Spacal: Manifestacija za mir

Mir je kisik bodočnosti

Večer. Eden tistih izgubljenih večerov v mrežah zasebnih televizijskih postaj, večer s copatami in enolično sivino ekrana... Takšen sprva, potem iskrice: oddaja o posledicah morebitnega atomskega napada na London. Nekaj obrazov, zabuhlih in spačenih od žarčenja, nekaj ruševin in trupel, predvsem pa podatki; goli, obupni, pretresljivi podatki: nihče živ v neposredni okolici točke z katastrofalne ekološke posledice, atomska zaklonišča le za izbrance, petičneže, ki jih lahko najdemo.

Iz iskric izgubljenega večera misel: mir je kisik bodočnosti. Ni več blago, cunja, za katero bi se lahko pogajali ti in oni. Ni več špekulacija za mrhovinarje ob kozarcu mineralne vode na mizi teh ali drugih pogajanj. Ne! Potreba je, *conditio sine qua non*, zavest, ki mora osvojiti srca. «Kulturo» vojne poznamo: nasiče

na tržišča, ekonomske krize, izbruh nasilja, rakete, bombe. Krog, za katerega pravijo, da je začaran. Pa ga je sklenil človek. Da ga ne more spet razvezati? Kultura miru je neznanica: enačimo jo z diplomacijo, Gandhijem, manifestacijami, gibanji in takšnimi ali drugačnimi resolucijami. Pravo kulturo miru moramo šele ustvariti. V lebdečem oblaku politike je danes mir. Iztrgati ga je treba, da bo kot poletni dež kanil na žejna tla našega vsakdana, na zemljo kulture, na humus srca. Mir naj postane potreba vsakega izmed nas: mladih še posebno, Slovencev predvsem, zamejcev še najprej.

Da bi tista oddaja o morebitnem atomskem napadu ne postala žalostna, resnična novica TV dnevnika. Takrat bi bilo za misli prepozno...

MIRAN KOŠUTA

POTREBNO JE OKREPITI MEDSEBOJNO ZAUPANJE

Kakšni so izgledi in kakšne so poti za odpravo vzrokov sedanje napetosti v svetu, ki je posledica bloksovskih interesov obeh velesil? Pogajanja med velesilami? Pritisk mirovnih gibanj? Posredovalna vloga nevturalnih in nevtraliziranih držav, da bi poiskali izhod iz slepe ulice, v kateri sta se znašli velesili zlasti po sestrelitvi korejskega letala? Potrebno je vse to skupaj, pa še kaj drugega poleg.

Oči borcev za mir v svetu so uprte tudi v Stockholm, kjer bo januarja 1984. leta razorožitvena konferenca, ki jo je določila Konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE). V prvi fazi naj bi ta konferenca skušala doseči sporazum o ukrepih za krepitev zaupanja in varnosti med državami.

Postavilo se bo vprašanje, če je medsebojno vnaprejšnje obveščanje o večjih vojaških vajah dovolj spodbudno dejstvo za krepitev zaupanja, ali pa so potrebne še druge poti, denimo, odprta meja, skupne mirovne akcije, o-svojitve ideje o razvijanju politike in kulture miru.

Ne nazadnje so prihodnje leto ameriške predsedniške volitve. Kot vsak predsednik bo tudi Reagan skušal biti ponovno izvoljen v Belo hišo. Kaj bo bolj pomagalo uresničiti njegovo ambicijo: gnatj mednarodne odnose na nož ali pa se opredeliti za mir in sožitje? (gv)

MATEJ BOR:

Šel je popotnik skozi atomski vek
in dolgo ni videl ničesar,
kajti na glavi je nosil
čelada,
ki je bila poveznjena kakor
[hudourni oblak
čez njegove oči,
— Čelada, kdaj naj te odložim?
— Ni še čas.
— In kdaj bo?
— Jutri.
In ko je bilo jutri, je spet rekel:
— Čelada, kdaj te odložim?
— Jutri.
In tako sta šla iz jutri v jutri
naprej skozi atomski vek.

Intervju z novinarko Miriam Mafai

«Si videla film War game?»

Več sto žensk, delavk, pisateljic, novinark, zdravnic, znanstvenic, odvetnic, šolnic in gledaliških igračk iz vse Italije je v teh dneh podpisalo poziv k miru in razoroževanju. Med njimi je tudi Miriam Mafai, priznana novinarka pri dnevniku «La Repubblica» in predsednica vsedržavne sindikalne zveze novinarjev. Prosili smo jo za kratek intervju.

Kakšna je po vašem mnenju odgovornost tiska in sredstev množičnega obveščanja sploh v boju za mir?

Si videla film «War game»? To je film, ki je nekaj storil za mir. Konča se z lapidarnim »winner known«, zmagovalac je neznan, kot bi sicer bil dramatičen konec morebitnega spopada. Drugi film, «Dottor Stranamore», pa nam je povedal (in to je še aktualno), da je jedrski spopad lahko posledica napake ali blaznosti. Italijanski tisk se je pozno zavedel, da se je miroljubno gibanje v Italiji zelo okrepilo. V nekaterih primerih je bil celo zaskrbljen vsled tega. Zdi se mi, da je posvetil več skrbi vprašanjem splošne politike kot pa nalogi, da preveri, razume in interpretira, kar je v ljudskem početju. Toda sprašujem se, če smo gotovi, da sta tisk ali radio iz drugih držav bolj izpeljala svojo nalogo obveščanja. Ne verjamem, da imajo sovjetski državljani, prek svojih organov obveščanja, več informacij od nas za presojanje ne le nevarne zaostitve v mednarodnem položaju ampak tudi odgovornosti svojih vlad v tej dramatični tekmi za jedrsko oboroževanje.

Zakaj so ženske čutile potrebo po svojem pozivu?

Ženske so po svoji naravi občutljivejšje za vrednote življenja in miru, bolj tuja jim je teoretizacija nasilja kot edinega sredstva za reševanje problemov. (Jasno je, da to ni preprečilo gospe Thatcherjevi ali Goldi Meir vojnih načrtov!). Toda ženske, ki jih vsi poznamo, so, na srečo človeštva, nositeljice drugačnih vrednot.

Še zadnje vprašanje. Misliš, da bodo mirovna zborovanja in pacifistično gibanje vplivala na Craxijevo vlado, ki se je zelo nekompromisno opre-

delila za nastavev ameriških rakiet v Comisu?

In kako naj bi bilo drugače? Vladni in državni voditelji ne morejo, v demokratičnem režimu, spregledati volje ljudstva, volje širokih ljudskih množic. In če glas pacifističnega gibanja ni dovolj, je tu tudi glas predsednika Pertinija, ki opozarja: «Ni alternative miru. Usteti se je treba okrog mize in razpravljati, zato da obojkne orožje». Tudi v tem primeru je Pertinijev glas prevodnik čustev, ki jih Italijani gojijo do miru.

Razgovor zapisala N. F.

Naj ne bodo otroci živ dokaz naše krivde

Žagamo si vejo na kateri sedimo

Z atomskim orožjem oborožene države grozijo vsakemu prebivalcu tega sveta, da mu v primeru svetovnega spopada vsujejo na glavo 15 ton tritola, kar ustreza 22.000 megatonom. Ta rušilna moč je enakovredna enemu milijonu takšnih jedrskih bomb, kakršno so Amerikanci spustili na Hiroshimo. Vse države, ki razpolagajo z jedrskimi naboji, imajo v svojih arzenalih toliko orožja, da bi človeštvo 22-krat pomorile. Pri takšni oborožitvi in napetosti med blokoma res ni mogoče več govoriti o povojnem, ampak o predvojnem času. Jedrski vojna je stvarno bliže.

Na svetu je 60 milijonov znanstvenikov, približno ena četrtina vseh znanstvenikov, v službi vojska. Za oborožitev je šlo lani 600 milijard dolarjev, skoraj dve milijardi lir na minuto: s tem denarjem bi na dan zgradili nekaj desetnih bolnišnic in sto

šol. Odpravili bi lakoto na svetu, ki povzroči na leto 50 milijonov žrtev. S stroškom za strateški bombnik bi dokončno odpravili kozo. Z denarjem za raketno križarko bi zgradili bolnišnico s 5.000 posteljami. Ena ura letenja bojnega letala velja petdeset minimalnih mesečnih pokojnin.

Proizvodnja in trgovanje z orožjem med razvitim severom in nerazvitim jugom prinaša smrt zaradi lakote, podhranjenosti in boleznij. V tej dejavnosti je Italija četrta na svetovni lestvici!

Gre za pojav, ki je v službi enega samega cilja: zatirati in izkoriščati nerazvite države, lastnice surovin, da bi razviti svet živel še bolj potrpatno in potrošniško, da bi se bolj zapravljala in razmetaval za človeško življenje na svetu nujno potrebne neobnovljive vire.

Kaj je takšno početje, če ne žaganje veje, na kateri sedimo. (gv)

Pot brez povratka

Vsiljevanje Amerike lastnih rakiet z jedrskimi naboji Evropi ima za cilj skrajšati čas med izstrelitvijo rakete in njenim prihodom na cilje v Sovjetski zvezi. V zapadni Evropi izstreljeni pershingji bi to pot opravili v šestih minutah, sovjetski SS 20 pa bi do ZDA potovali osemkrat daljši čas. V ZDA so že spakirali prve pershingje, ki so namenjeni Evropi. Gre za potezo, ki bi povsem porušila dosedanje, na atomski sili zgrajeno ravnovesje med blokoma.

Svoj čas je Sovjetska zveza pridobila prednost z nameščanjem svojih rakiet z jedrskimi naboji SS 20. To se je zgodilo v času, ko so si pod Carterjevo administracijo po koncu vietnamske vojne, ki je globoko zarezala v ameriško družbo, v ZDA izpraševali vest.

Sovjetski poziv: Ne novim raketam v Evropi, je prirojen interesom bloka, ne pa objektivnim interesom miru. Če ne bo prevladala razsodnost in bosta velesili vodili pogajanja za jedrsko in splošno oborožitev s pozicij sile, lahko pripeljeta človeštvo na pot brez povratka. Jedrski moč obeh blokov lahko povzročijo večkratno usmrtno človeštva. Vojaški strokovnjaki pravijo tej sposobnosti overkill capacity.

Danes v Rimu tudi glas tržaških pacifistov

S posebnimi vlaki je sinoči odpovala proti Rimu na vsedržavno manifestacijo za mir tudi množična delegacija iz Trsta. Svoj glas proti kopičenju jedrskih raket na evropskih tleh so ponesli predstavniki številnih tovarniških svetov, med katerimi naj omenimo VM in štivansko papirnico, sindikalnih organizacij, upokojencev, mladinskih, političnih in ženskih organizacij, člani kulturnih in športnih združenj ter znanstvenih ustanov. Skratka, lahko rečemo, da so danes prisotni v Rimu, če ne osebno, vsaj idealno, vse družbene in politične sile tistega Trsta, ki črpa nauk iz preteklosti in se ob tem dobro zaveda, da mir gradimo in ohranimo le s kulturo miru, s sodelovanjem in sožitjem.

V preteklem tednu so se zvrstile po tržaških ulicah in trgih številne pobe, ki so imele namen spodbuditi debato in odražati stališče javnega mnenja o vprašanjih razorožitve in oboroževalne tekme. Kot najkonkretniji primer za preverjanje teh stališč so člani tržaškega odbora za mir, v skladu z vsedržavnim, izvedli med 3000 Tržčanov referendum o nameščanju ameriških raket v Comisu. Rezultati referenduma, ki sicer nima zakonske veljave, ampak je le orientativnega značaja (končne izide vsedržavnega referenduma bodo izročili danes parlamentu), so za Trst zelo spodbudni. Le dvajset odstotkov se je namreč izreklo za nastavitve ra-

ket, medtem ko velika večina nasprotuje sklepu vlade, da namesti cruise. Velika večina (okrog 85 odstotkov) je tudi mnenja, da mora parlament razpisati referendum, s katerim naj se italijansko ljudstvo izreče o raketah v Comisu.

V preteklih dneh so se tudi krepko pomnožili pacifistični pozivi raznih predstavnikov tržaškega kulturnega, političnega in družbenega življenja. Med njimi je bilo veliko Slovencev.

«Mutasti bratje» na Borštnikovem srečanju

Letošnjega Borštnikovega srečanja, največjega slovenskega gledališkega festivala, se bo Slovensko stalno gledališče v Trstu udeležilo s Kmečlovo igro Mutasti bratje, katere krstna izvedba v lanskim sezoni je doživela izjemen uspeh na obeh straneh meje in na samem Koroškem. SSG bo nastopilo v ponedeljek, 24. oktobra najprej v uradnem tekmovalnem sporedu na osrednjem odru mariborske Dramे, nato pa še v torek, 25. oktobra, v Titovem Velenju in v sredo, 26. oktobra, v Slovenski Bistrici. Režiser predstave je Jože Babič.

Na avtocestnem odseku med Sezljanom in Prosekom Odprta vprašanja glede odškodnin je treba rešiti v najkrajšem času

Potem ko je bil sestanek že dvakrat odložen, se bo v torek, končno, sestala tehnična delovna podskupina, ki sledi poteku del na prvem odseku (med Sezljanom in Nabrežino) nove avtocestne povezave brez cestnine med avtocesto Benetke - Trst in mejnimi prehodi v tržaški pokrajini; dela na tem odseku so sicer že dalj časa v polnem teku — predvideva se, da bo celoten odsek dokončan v treh letih — obstaja pa še vrsta odprtih vprašanj, ki jih je treba čim prej rešiti.

Skušala jih bo rešiti torkova seja, ki bo na sedežu delovniške gradbenega podjetja Place Moulin na Proseku in na kateri se bodo zbrali predstavniki deželne uprave, družbe ANAS, Kraške gorske skupnosti, tržaške, devinske - nabrežinske in zgoniške občine, gradbenega podjetja Place Moulin iz Milana, Konzorcija razlaščenca Naša zemlja ter pokrajinskih organizacij obdelovalcev zemlje, med katerimi Kmečka zveza, ki je edina med stanovskimi organizacijami tržaških kmetov, ki resnično sledi temu problemu.

Odprtih vprašanj je še precej; Konzorcij razlaščenca Naša zemlja jih je našel v promemoriji, ki jo je že pred časom izročil vsem pred-

podskupine ter zahodnokraškemu rajonskemu svetu. Konzorcij razlaščenca je predvsem hotel vedeti, kako se bo družba ANAS ravnala pri izplačevanju predumov na dokončne odškodnine v tistih primerih, ko številni razlaščenci, katerih stanje zemljišč je bilo ugotovljeno pred znano razsodbo ustavnega sodišča 223/83, niso mogli iz različnih razlogov prejeti preduma na dokončno odškodnino v teku meseca julija; med glavne

razloge je treba predvsem prišteti stavnikom omenjene tehnične delovne dejstvo, da niso predložili vse potrebne dokumentacije, ki jo je zahtevalo podjetje v predvidenem roku, pozneje pa so to dokumentacijo dopolnili.

Konzorcij razlaščenca bi tudi želel vedeti — in to željo bo gotovo izrazil na torkovem sestanku — kaj je družba ANAS že naredila in kaj namerava še storiti glede izplačevanja predumov na končne odškodnine tistim razlaščencom, katerih zemljišča je prevzela v posest med osmim in enajstim avgustom, to je v obdobju »praznine« zakonskih predpisov glede izračunavanja in izplačevanja odškodnin za razlaščenje zemlje v javnokoristne namene. Zelo malo verjetno je namreč, da bi državni zakonodajalec v kratkem roku z novimi predpisi zapolnil to praznino.

To sta dve glavni vprašanji, o katerih bo govor na torkovem sestanku na Proseku, obstaja pa še vrsta manjših, a kljub temu prav nič manj važnih vprašanj. Vsa ta vprašanja terjajo konkretne odgovore, s katerimi ni več mogoče odlašati in jih prizadeti razlaščenci povsem upravičeno že dalj časa pričakujejo.

Podelitev spominskih medalj predsedstva SFRJ

V Prosvetnem domu na Opčinah bo danes ob 19. uri pomembna slovesnost. Generalni konzul SFRJ Jugoslavije bo namreč slovesno podelil spominske medalje predsedstva SFRJ bivšim borbom - partizanom tržaške pokrajine v znak priznanja in zahvale za sodelovanje v Osvobodilni borbi jugoslovanskih narodov in narodnosti.

PSI polemična do mirovni manifestacij

Tržaška federacija PSI je včeraj objavila izjavo pokrajinskega tajnika Augusta Segheneja o mirovni manifestaciji, ki so v teh dneh v teku po vsej Italiji in tudi v Trstu. V izjavi je poudarjena zavzetost socialistov in ministrskega predsednika Craxija v prvi osebi ne samo za uvedbo raketnega ravnotežja, ampak tudi za pomiritev in za razvoj gospodarske in kulturne izmenjave. Mimo izkoriščanja in polemičnih izkrivljanj — pravi Seghene — bo pacifistično gibanje kljub svoji raznolikosti in kontradiktornosti lahko postalo koristen življenjski element v naši družbi, ki potrebuje slo po življenju, idealizem in altruizem. Seghene dodaja tudi, da so določene tehnične, vojaške in politične sheme sicer korektna in neizogibne, vendar pa zaradi svojega surovega realizma ne gredo vstric s tradicijami humanega socializma.

Izjava se zaključuje s polemičnim napadom na komuniste, ki da »hegemoniščno in enosmerno koordinirajo« sedanje manifestacije ter s tem ločujejo delavce na temah miru, medtem ko bi bila potrebna čim večja enotnost, da bi se pogajanja o evrozstrelkih nadaljevala in da bi toliko zaželeni mir temeljil na enakosti in recipročnosti varnosti Vzhoda in Zahoda.

Predsednik deželne komisije za kmetijstvo bo obiskal KZ

Giuseppe Ferruccio Saro, predsednik druge stalne komisije pri deželni svetu Furlanije - Julijske krajine, ki je zadovoljena za vprašanja kmetijstva, gozdarstva in gospodarstva goratih predelov, bo v torek obiskal prostore Kmečke zveze in se srečal z njenimi predstavniki. Srečanje sodi v okvir prizadevanj slovenske stanovske organizacije tržaških kmetov, da bi krajevnomu kmetijstvu zagotovila primeren razvoj v sklopu reševanja hude gospodarske krize, ki še posebej pesti tržaško pokrajino.

Kateri so problemi, ki zavirajo razvoj tradicionalnih kmetijskih dejavnosti na Tržaškem, ni treba posebej poudarjati, saj so že dobro poznani. Predstavniki Kmečke zveze pa jih bodo na torkovem srečanju ponovno predložili sicer novemu predsedniku deželne komisije za kmetijstvo Saru; obrazložili mu bodo predvsem, kaj predstavlja kmetijstvo v naši pokrajini, ki je tesno povezano s prisotnostjo slovenskega človeka na tem teritoriju. Predložili mu bodo tudi, kaj vse je potrebno, da bi se ta produktivni sektor lahko dejansko razvil in kakšni so njihovi predlogi, da bi se ta teritorij ohranil za kmetijske potrebe.

Jasno je, da je za doseg teh ciljev potrebno najprej ustvariti primerne pogoje: ugotoviti je treba predvsem,

katera so lahko tista področja, ki so še na razpolago za kmetijske namene; ta področja je treba nato primerljivo urediti in jih opremiti s primernimi infrastrukturnimi (vodovodi, poljskimi potmi itd.), da bodo v resnici služila svojemu namenu. Predvsem pa so nujno potrebna finančna nakazila za razvoj posameznih kmetijskih podjetij.

O vseh teh vprašanjih bodo predstavniki Kmečke zveze podrobno seznanili predsednika deželne komisije za kmetijstvo, pri vsem tem pa je treba upati, da bodo njihova prizadevanja obrodila zaželeno sadovo.

• Na Trgu Unità bo drevi ob 17.30 koncert lahke glasbe na odprtem, ki ga prireja Zdrženje nenasilne akcije in skupina «Il posto delle fragole».

• V ponedeljek ob 18.30 se na sedežu v Ul. Ermacora 3 sestane rajonski svet za Rojan, Greto in Barkovlje.

• Na sedežu Tržaškega esperantističnega združenja v Ul. Trento 1 se v torek, 25. oktobra, ob 20. uri pričnejo zasiedniti in izpolnjevati tečaj esperanta. Za vpisovanje in informacije je tajništvo združenja na razpolago vsak torek in petek, od 20. do 22. ure (telefon 60523)

ŠKOF SOLIDAREN Z DELAVCI

Številni Tržčani so si ogledali včeraj razstavo o propadanju tržaških industrijskih podjetij, ki jo je na Trgu Unità priredila sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL. S fotografijami in podatki so delavci prikazali razvoj tržaške industrije na področju ladjedelništva, pristaniške dejavnosti, železarnstva, kovinarstva, pač v vseh tistih sektorjih, ki so danes v globoki krizi. Iz razstave jasno izhaja dejstvo, da imajo te industrije ogromno neizkoriščenega potenciala, ki bi ga bilo treba z ustreznimi vladnimi načrti izkoristiti in ne ga — kot kaže za bodočnost — prepustiti propadu.

Tržaškim delavcem, ki se borijo za ohranitev delovnih mest, je včeraj izrekel solidarnost tudi škof Bellomi, ki si je ogledal razstavo in se zaustavil v pogovoru z njimi. Bellomi je poudaril potrebo, da se vse politične in gospodarske komponente našega mesta združijo v skupnem naporu za rešitev krize, ki ogroža najmanj premožne sloje.

Na univerzo: KAM, KAKO, ZAKAJ?

7. Ekonomska fakulteta

Kaj bi letošnjim novim univerzitetnim študentom povedal o tržaški ekonomski fakulteti in o študiju ekonomije? — tako smo vprašali Petra Filipiča, študenta 4. letnika ekonomske fakultete v Trstu. «Tržaška ekonomska fakulteta je bila ustanovljena med prvimi v Trstu. Zaradi dolgoletne tradicije in kakovostnega študija uživa v Italiji precejšen ugled. Ni čudno, da je zato vpis na to fakulteto izredno številen, saj so študentje na ekonomski fakulteti večinoma iz videmske pokrajine, Beneškega in drugod. Da bi omejili množičen vpis na našo fakulteto, so pred dvema letoma uvedli semestrne. Seveda je taka ureditev v prid študentom, ki resno in vestno obiskujejo predavanja in sproti študirajo, ker lahko polagajo prve izpite že v zimskem roku, t.j. februarja. Na ta način pa so bili ukinjeni izredni roki, kar je povzročilo med študenti precej negotovanja. Tržaška ekonomska fakulteta zajema štiri smeri in sicer ekonomsko (indirizata economico), poslovno (in. aziendale), matematično - statistično (in. matematico - statistico) in blagovnanstveno (in. economico - merceologico). Tako so izpiti skoraj povsem že določeni, izbire komplementarnih izpitov je malo. Mislim, da vsekakor še najbolj zanima, katero snov zaobjema študij ekonomije. Prvenstvena važnost je na ekonomskih vedah, vendar je veliko poudarka na matematiki, knjigovodstvu in pravi. Študij je torej vsestranski, če pomislimo, da imamo še obvezen izpit iz tujega jezika, lahko pa tudi iz zgodovine in zemljepisa. Če so študentu ti predmeti všeč in ima zanje določeno nagnjenje, bo študij vse prej kot suboparen. Rad bi povedal še to, da je študij na tej fakulteti zahtevnejši, kot

si pred vpisom predstavljaš. Zato bi vsem »novincem« pred vpisom na to fakulteto svetoval, naj se dobro pozanimajo, kako študij poteka in naj prelistajo nekatere predpisane učbenike. Torej, če vas debelih knjig ni strah, kar veselo na delo!»

Pred nekaj leti pa so v okviru ekonomske fakultete v Trstu ustanovili še diplomsko smer iz statistike in aktualne matematike. Za tak študij se je pred leti odločil tudi Egon Pertot. O svojem študiju je takole povedal: «Študij na tej diplomski smeri trajal uradno štiri leta, vendar se študijska doba pri večini vedno zavleče. Študijski program obsega v glavnem predmete kot so matematika, statistika, pravo in ekonomija. To je ena izmed redkih diplomskih smeri v Italiji, obstaja še v Rimu in v Bologni, vendar je v Bologni fakulteta nekoliko drugačna. Naša diplomska usmeritev je subvencionirana od tržaških zavarovalnic, kar je trdno zagotovilo za bodoče zaposlitev. V glavnem velja, da se diplomirane naše fakultete zaposli na področju zavarovalništva saj vemo, da je Trst mesto zavarovalnic. Zavarovalništvo je tudi glavna tema diplomskih nalog, čeprav moram povedati, da je do danes na naši fakulteti diplomiral le en sam študent. Nasplošno se za to diplomsko smer odloči zelo malo študentov, približno 30 na leto, večina pa jih seveda kasneje odpade. Moj letnik, četrti, obiskuje npr. samo 8 študentov. Dodati moramo še, da je naša fakulteta solidna in da je raven predavanja in predavateljev odlična.»

Študij na tej fakulteti, na ekonomiji in na statistiki ter aktualski matematiki, je torej dovolj zanimiv in privlačen, čeprav tudi tu ne gre brez truda in trdega učenja. Kakšne možnosti pa se odpirajo diplomirancu take fakultete? Tako smo vprašali direktorja Tržaške kreditne banke in

predsednika Gospodarskega združenja dr. Vita Svetino. «Moje mnenje je, da mora študent ob izbiri bodočnega študija odločiti razumno in tehtno preveriti možnosti, ki se mu ponujajo. Kar se tiče gospodarskega področja, moramo poznati vse možnosti, ki jih po eni strani ponuja mesto Trst in naša dežela, po drugi pa samo manjšinsko gospodarstvo. Mislim, da je danes še veliko možnosti za zaposlitev na gospodarskem področju, pri čemer pridejo v poštev fakultete kot so seveda ekonomija, pravo, politične vede, inženjerija in tudi tuji jeziki. To mnenje podpira dejstvo, da ima Trst ostre zagovornike terciarnega razvoja v gospodarstvu (zavarovalnice, bančni zavodi), medtem ko industrije praktično ni. Funkcija slovenskega študenta je še lažja v primerjavi z ostalimi študenti, saj ima lahko veliko možnosti v okviru gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Seveda je pri tem nujna univerzitetna izobrazba: naša moč je v znanju.»

Naj ob koncu še povemo, da deluje v okviru tržaške ekonomske fakultete odbor, ki spada v «Association internationale des Etudiants de Sciences Economiques et Commerciales» (AIESEC), ki nudi študentom precejšnje možnosti za poklicno izobraževanje tako v Italiji kot v tujini. Slovenski študentje pa so »etos v januarju skupaj z diplomiranimi ekonomisti ustanovili Društvo slovenskih ekonomistov, ki šteje trenutno 150 članov in katerega predsednik je dr. Saudam Kapič. V preteklem letu so organizirali dve predavanji, sedaj pa se pripravljajo za novo sezono. Za študente je tako društvo zelo važno, saj združuje ljudi iste stroke, ki lahko študentu pomagajo in svetujejo, obenem pa nudi možnosti za strokovno izobraževanje.

M. L.

Upokojenci za socialno in davčno pravičnost

Na sedežu sindikata italijanskih upokojencev CGIL je bilo v četrtek javno zborovanje, na katerem so upokojenci razpravljali o zadnjih vladnih ukrepih glede skrbstva in zdravstva. Po občirni razpravi je skupščina prisotnih sprejela resolucijo, ki jo je oddala predsedniku ministrskega sveta, predsednikoma obeh vej parlamenta ter političnim in sindikalnim silam.

V njej predvsem protestira proti še skoraj ustaljeni praksi, po kateri morajo nositi posledice hude gospodarske krize predvsem podrejeni delavci in upokojenci; zato zahteva strogo porazdelitev teh žrtev, pri čemer je treba predvsem udariti po davčnih utajah. V prvi vrsti pa poudarjajo, da je treba doseči resnično socialno in davčno pravičnost in nadaljevati s bojem za doseg tako pričakovane in obenem zavirane reforme pokojninskega in skrbstvenega sistema.

• Zveza trgovcev tržaške pokrajine je včeraj izdala daljše tiskovno poročilo, v katerem obrazlojuje svoja stališča v zvezi s podatki o nihanju cen na drobno v obdobju september - november, ki jih je izdala Confcommercio. V noti, ki jo označujejo ostrinji tudi polemični toni, zveza trgovcev potrjuje, da spoštuje sprejete obvezne glede zamrznitve inflacije, kljub številnim negativnim elementom, ki močno pogojujejo splošne izdatke trgovskih podjetij.

Delegaciji zavoda in SKGZ pri pristojnih odbornikih Z občine in pokrajine zagotovila o začetku del na zavodu J. Stefan

Natančnejšega odgovora o začetku nujnih popravilnih del na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Jožef Stefan, tudi včeraj ni bilo mogoče dobiti. Delegacija staršev, profesorjev in dijakov se je sestala s občinskimi odbornikom za šolstvo inž. Vattovanijem in s pokrajinskim odbornikom za javna dela Martinijem prav zato, da bi na zavoda za točen datum začetka del dobi la formalnejše zagotovilo, da bodo ta res v najkrajšem času stekla. S tem je namreč vezana tudi prekinitev zasedbe šole, ki so jo dijaki organizirali v protest proti zavlačenju in okrnjenemu pouku na zavodu, ki je njegova posledica. Občinski odbornik je delegaciji zagotovil, da se je občina pisмено obvezala za kritje polovice stroškov za najnujnejša dela, kar je potrdil tudi pokrajinski odbornik in dodal, da se po gajajo s tremi podjetji, ki naj bi dela začela najkasneje do srede prihodnjega tedna. Z zagotovljenimi denarnimi sredstvi bi tako opravili najnujnejša dela, ki jih zahteva varnost pouka v tehničnih laboratorijih, medtem ko bi širšo obnovo poslopja v parku bivše psihiatrične bolnišnice opravili postopoma. Odbornika sta tudi obljubila,

da bodo na zavodu že danes prejeli pismena zagotovila o obvezni, ki sta jo izrekla. Popoldne pa se je z občinskimi odbornikom Vattovanijem sestala tudi zastopstvo SKGZ, ki je prejelo enaka zagotovila o rešitvi problemov poklicnega zavoda. Odbornik jim je razložil, kako je do njih prišlo, jih seznanil s sporazumom, ki sta ga za finančno kritje najnujnejših popravil sklepili občina in pokrajina ter izrazil prepričanje, da bo že danes lahko objavil ime podjetja, ki bo dela izvedlo ter natančen datum njihovega začetka.

Od tega bo odvisno, kako se bo naprej razvijal položaj na šoli in kako bo izvenelo zborovanje, ki so ga dijaki sklicali za nočjo ob 19.30. Nanj vabijo čimširši krog ljudi, politične sile, dijake in profesorje z drugih šol, predvsem pa starše, ki so bili pri protestu še najmanj zastopani. Poleg čimvečjega števila staršev dijakov poklicnega zavoda, pa so vabljeni tudi starši dijakov drugih šol, da bi se ob tej priložnosti pogovorili, kako sodelovati in skupno nastopati za reševanje problemov, s katerimi se vse prepogosto srečujejo slovenske šole.

Protestna izjava profsorskega zbora Državnega znanstvenega liceja Prešeren

Profesorski zbor državnega znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu, zbran na svoji izredni seji v petek, 21. t.m., obsoja pristojne oblasti, da zavlačujejo reševanje prostorskih problemov na zavodu «J. Stefan», kar onemogoča reden potek pouka: namesto da bi pravočasno izpolnile svoje obveznosti, ukrepajo šele na pritisek mladine. Obenem izreka solidarnost profesorjem, staršem in dijakom omenjene šole.

Profesorski zbor je tudi zaskrbljen nad velikim številom odpadlih šolskih ur ter poudarja važnost rednega šolskega dela. Zato priporoča dijakom, da se ne odrekaajo svoji pravici do izobraževanja.

Profesorski zbor liceja «F. Prešeren»

Praznovanje v Inštitutu za človekove pravice

Deset let je minilo, odkar je Italija priznala svojim državljanom pravico, da se pritožijo na Komisijo ali Evropski dvor za človekove pravice v primeru, da državni organi kršijo njihove pravice. To obletnico so ob prisotnosti senatorke Susanne Agnelli, podtajnice zunanjega ministra, in tržaških civilnih ter verskih oblasti praznovali včeraj na tržaškem sedežu Mednarodnega inštituta za študij o človekovih pravicah.

Dejavnost te mednarodne institucije, organa, ki uresničuje načela konvencije o človekovih pravicah, je med

drugimi osvetlil tudi predsednik tržaškega inštituta, odvetnik Guido Gerin. V obdobju od 30. julija 1973 do danes je vložilo priziv na mednarodno komisijo le 181 italijanskih državljanov, kar je v primerjavi z drugimi državami, kjer beležijo več kot sto prizivov na leto, izredno malo. Nekateri italijanski predstavniki Inštituta so dejstvo razlagali za dobro zakonodajo Italije, drugi pa s pomanjkanjem informacije o delu Inštituta. Najbolj pogosti prizivi so vsekakor proti predolgemu preventivnemu zaporu in proti razveličenosti (vedno v časovnem smislu) kazenskih postopkov.

Po izvolitvi novega odbora

V ponedeljek zasedanje pokrajinske skupščine

Pokrajinski svet, ki ga od prejšnjega tedna vodi nova petstrankarska koalicija, se bo spet sestala v ponedeljek zvečer. Na dnevnem redu ima ratifikacijo velikega števila sklepov prejšnjega pokrajinskega odbora, poleg tega pa bi moral izvoliti več svojih predstavnikov v upravne svetove raznih krajevnih ustanov. Po vsej verjetnosti pa bo predsednik Clarici (PSI) uvodoma prebral temeljne programske in upravne smernice novega odbora, ki ga kot znano sestavljajo štiri predstavniki KD ter po en predstavnik PRI, PSDI, PSI in Slovenske skupnosti.

Po enotedenskem premoru pa se bo v torek sestel tržaški občinski svet, ki bo nadaljeval razpravo o Richettijevem programu. Debata bi se morala po predvidevanjih zaključiti v petek, nakar bo občinski svet glasoval o dveh resolucijah, ki zvenita kot nekakšnji nezaupnici novemu odboru. Prvo so predložili misovci, drugo pa komunisti in svetovalec Tržaškega gibanja Parovel. Slednja pravi, da Richettijevo programsko poročilo ne odgovarja gospodarskim in drugim družbenim težavam, s katerimi se v tem trenutku sooča naše mesto. Resolucijo seveda s povsem nasprotno vsebino pa bo gotovo predložila tudi manjšinska koalicija KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK. Veliko pričakovanje pa vlada za stališče, ki ga bodo s tem v zvezi zavzeli

listarji ter neodvisna svetovalec (bivša odbornika LPT) Bassani in Fraušino. Cecovini je prejšnji teden precej jasno povedal, da konec koncev podpira morebitno sodelovanje s Kršćansko demokracijo. Nekateri so to njegovo «odprtost» do te nekoč zasovražene stranke in do nove koalicije povezal z bližnjim evropskimi volitvami, na katerih misli bivši župan spet kandidirati, seveda na listi PLI.

Protest zaradi prepovedi sindikalskih skupščin policijskih delavcev

Tudi tržaški SIULP (enotni sindikat delavcev policije) je ostro protestiral zaradi sklepa notranjega ministra Scalfara, da prepove vse za danes predvidene sindikalne skupščine policistov. Tržaški SIULP je pisмено pozval predsednika republike, ministrskega predsednika in predsednika poslanske zbornice in senata, naj posežejo za priznanje zakonite in ustavne pravice policistov, da se zberejo na zborovanjih, ter ministrovo prepoved ocenil kot «enostransko protisindikalsko pobudo».

Okulisti dežel Alpe Jadran o poškodbah oči pri športu

Včeraj in danes poteka v našem mestu simpozij, ki je v okviru tradicionalnih Mednarodnih oftalmoloških srečanj Alpe Jadran tokrat posvečen okulistiki v športu.

Srečanja okulistov ali očesnih zdravnikov pripravljajo vsako leto v eni od dežel v okviru delovne skupnosti Alpe - Jadran. Potem ko je bilo prvo leta 1976 v Trstu. Dvakrat so jih že gostili na Hrvaškem, medtem ko bo prihodnje leto v Sloveniji, najverjetneje na Bledu. Za njihovo organizacijo skrbijo posebni stalni odbori v

vsaki od treh držav, ki imajo svoje predstavnike tudi v skupnem odboru Alpe Jadran. Prisrčnost, s katero so se včeraj na uradni otvoritvi srečali okulisti iz različnih krajev in dežel, je sama po sebi pričala o njihovem intenzivnem sodelovanju in prijateljskih vezeh, ki so se spletle ob njem. Zelo številno je zastopstvo iz Jugoslavije, saj s strokovnimi poročili sodelujejo na simpoziju strokovnjaki iz Ljubljane, Maribora, Novega mesta, Zagreba, z Reke in iz Beograda. Tokratna tema zadeva področje of-

talmologije, to je vede o očesnih boleznih, v povezavi s športom, ali širše s telesno dejavnostjo, pri kateri pogosto prihaja do očesnih poškodb pa tudi do boleznih. Največ jih povzročijo «grobni» športi, kakršni je na primer boks, pa tudi taki, pri katerih človek nasilno spreminja pogoje, v katerih navadno deluje njegov organizem (na primer pri potapljanju ali pri najbolj zahtevnih oblikah alpinizma). Športni zdravniki zato pri poškodbah in boleznih oči tesno sodelujejo z okulisti, ki prinašajo svoje izkušnje s tega področja na simpozij, toliko bolj pomemben, ker je odnos med športom in specializiranimi vejami medicine šele na začetku.

Srečanje oftalmologov je uradno odprl rektor tržaške univerze prof. Fusaroli, ki je hkrati sedanjí predsednik stalne konference rektorjev univerz v okviru Alpe Jadran. V imenu organizatorjev so udeležence pozdravil prof. Brancato, prof. Stagni in prof. Ravalico, v imenu okulistov iz SR Slovenije prof. Stergar in v imenu hrvaških prof. Gligo z Reke, ki je včerajšnjem delu simpozija tudi predsedoval. Uradnega odprtja se je za generalni konzulat SFRJ udeležila konzulka Nevenka Kovačič, v dvorani pa je bilo videti razveseljivo število mladih udeležencev, med njimi tudi precej tržaških slovenskih zdravnikov.

Stanovanjske miši ne poznajo počitka

Stanovanjske miši so imele včeraj «srečno roko». V noči med četrtkom in petkom so tako neznanzi skozi okna vdrli v prostore otroškega vrtca v Ul. Paolo Veronese 14 ter iz ravnateljstva, kot je kasneje prijavila policistom ravnateljica Daria Pichel, odnesli približno 250 tisoč lir v gotovini.

Včeraj popoldne pa so običajni neznanzi izkoristili trenutno odsotnost 23-letnega Walterja Brezigarja ter «obiskali» njegovo stanovanje v Ul. dei Fabbri 10. Vhodna vrata so kar nemoteno odprli s ponarejenimi ključi, s seboj so pa odnesli nekaj zlata in drugih vrednosti ter 1000 avstrijskih šillingov. V večernih urah pa so tatovi skoraj razbili vrata in vdrli v stanovanje 26-letnega Luciana Boccucchie na Trgu Stare mitnice 26 ter ga prikrajšali za nekaj milijonov lir. Tatvino je policistom prijavila njegova žena Patrizia.

Tržaška ljudska univerza bo tudi letos priredila književno nagrado «Miljski lev». Udeležijo se je lahko izključno prebivalci Furlanije - Juljske krajine. Rok za predavitve rokopisov zapade 31. oktobra. Prva nagrada za liriko znaša milijon lir, prav toliko pa tudi nagrada za povest. Poleg tega bodo porazdelili med najboljše udeležence še druge nagrade.

Drevi v centru A. Ukmar-Miro

Zborovski večer pri Domju

V kulturnem centru «Anton Ukmar - Miro» pri Domju bo drevi pomembna prireditve, ki sodi v okvir stalnih stikov med pobratenima zboroma Fran Venturini in Loški glas iz Zagorja. Zbora aktivno sodelujeta že pet let in vsako leto izmenično skupno koncertirata enkrat v zamejstvu in enkrat v matični domovini.

Poleg omenjenih zborov bodo na drevišnjem srečanju nastopili tudi basist ljubljanske Opere Ladko Korošec, tenor Rajko Koritnik in harmonikar Milan Stantě. Korošec je bil eden od glavnih pobudnikov sodelovanja in pobratenje med društvoma, kot priznanje za to mu bo na današnji prireditvi predsednik KD Fran Venturini Boris Kocjan podelil častno društveno izkaznico. Podobno priznanje bo prejel tudi Leopold Kresč.

KPI o «furlanskem Disneylandu»

Komunistični deželni svetovalci Pascolat, Andrian in Padovan so navslovili na predsednika deželnega odbora nujno svetovalsko vprašanje v zvezi s tako imenovanim načrtom «Pax 2000», ki naj bi po nekaterih časopisnih vesteh predvideval ustanovitev nekakšne furlanske «Disneyland» na področju južno od avtoceste Trst - Benetke med rekama Soča in Tilment. O tem načrtu, katerega uresničitve naj bi stala okrog 1.500 milijard lir (dežela naj bi za sedaj dela predumem «pičlih» 150 milijard) naj bi že razpravljali v deželnem odboru, kjer naj bi tudi sklenili, da naročijo študijo o uresničljivosti tega megalomanskega načrta.

Zasedanje o zaprišenih stražah

Enotna sindikalna zveza FILCAMS/CGIL - FISASCAT/CISL - UILTUCS priredi v petek, 28. oktobra, ob 11. uri v konferenčni dvorani trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) deželno zasedanje o juridičnem statusu zaprišenih straž, o njihovih težkih delovnih razmerah in o njihovih sindikalnih zahtevah. Sindikati vabijo nanj prefekte in kvestorje iz vseh štirih pokrajin naše dežele. Tik pred zasedanjem bo tiskovna konferenca, kar naj bi pomenilo, da utegne zasedanje biti za zaprtimi vrati.

Drevi v domu Alberta Sirka srečanje z rock-ansambli

Mladinski odsek kulturnega društva Vesna prireja drevi v Domu Alberta Sirka v Križu glasbeni večer. Nastopili bodo najprej veterani ansamble «Stages» iz Trsta, ki ima za sabo še precej dolgo glasbeno kariero. Mlademu občinstvu se bo nato predstavila še razmeroma precej mlada glasbená skupina Andromeda iz Rojana, ki je v zadnjih časih imela le nekaj koncertov. Ansambel izvaja neke vrste melodični rock, vsekakor pa še išče svojo dosledno glasbeno smeritev. Skupino sestavljajo Henrik Gruđen - bas-kitara, David Pupulin - bobni, Darko Bradassi - orgle ter Marko Jagodić in Stefan Semen - kitari, njihov tehnik in zvesti spremljevalec pa je Marko Civarđi.

Tudi na vzhodnem Krasu se je prebudila želja po rock glasbi in tako je bil letos poleti ustanovljen padriškogropajski ansambel «River's nake», ki bo drevi v Križu imel svoj krstni nastop. Kitarista Robi Križmančič in Paolo Formigli, basist Dario Salvi ter bobnar Flavio Rocca se mrzlično pripravljajo na ta koncert, poleg Dylanovih in drugih motivov pa bodo izvajali tudi eno slovensko pesem.

Ansambel Rock skupina Trebče igra že sedem let in je takoj po ustanovitvi žel laskave pohvale med mladimi. Takrat so fantje igrali predvsem glasbo Rolling Stonesov, danes

pa so svoj program še izpopolnili z lastnimi pesmimi. V skupini nastopajo Jordan Kalc bobni in glas, Marjan Krevato solo-kitara, Vasilij Kralj bas-kitara, ritmično kitaro bo igral Giorgio Mattagliano, orgle pa Daniel Bembi. Pobuda kriških mladincev je pozitivna in dobrodošla, zato je upati, da se bodo njihovem vabilu odzvali tudi mladi iz mesta in iz ostalih naših vasi. (D.B.)

Tržaški župan Richetti je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku generala Ermanna Brandesa, novega poveljnika brigade «Vittorio Veneto».

Predsednik deželnega sveta Turello je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku skupino univerzitetnih docentov, ki se te dni udeležujejo mednarodnega zasedanja o literaturi.

Društvo Pravniki izreka ob smrti drage matere kolegu dr. Egonu Floridanu iskreno sožalje.

Ob smrti Stanka Babiča izreka svojcem iskreno sožalje KD Ivan Cankar.

Otvoritev operne sezone gledališča Verdi

Piero Cappuccilli izreden interpret v Verdijevi operi «I due Foscari»

Začetek vsake nove gledališke sezone je praznik. Za gledališče Verdi, ki je sezono odprlo v četrtek z uprizoritvijo Verdijeve opere «I due Foscari» (Dva Foscarija), pa to ne velja v celoti. Če je bila namreč po eni strani premierna predstava res odlična v vseh ozirih in je navdušila občinstvo kot malokdaj, je po drugi strani vest o odhodu stalnega dirigenta Daniela Orena v Neapelj ob istočasnih kaj klavirnih napovedih za finančno prihodnost gledališča, vplivala precej neprijetno na splošno razpoloženje, kar se je odrazilo tudi v popolni odsotnosti vsakršne zunanje prazničnosti dogodka, če izvzamemo nekaj uvodnih taktov državne himne.

Sicer pa gledališče že dolgo ni več kraj za mondeno razkazovanje, marveč stvar umetnosti, ki je edino pravno merilo zanj in po tem merilu je bila četrtekova otvoritev sezone res prvovrstni kulturni dogodek.

Opera «I due Foscari» (Dva Foscarija) spada med manj poznane in manj izvajane Verdijeve opere. Časovno se uvršča nekje na konec prvega dela njegove bogate produkcije za Nabuccom in Ermagniem, toda pred Macbethom in Luiso Mueller, predvsem pa pred vso ostalo bogato bero, ki gre od Rigoletta, Trubadurja in La Traviate preko Simona Boccanegra, Plesa v maskah, Moči usode, Aide, Otella in Don Carlosa do Falstafa. Že to zaporedje samo po sebi kaže, da gre za delo v skladateljevi polni razvojni fazi rasti, ki sicer že presega po sceniski in muzikalni fakturi

prejšnja, ki pa tako po izrazni moči in dramatski napetosti, kot po karakterizaciji likov, ne dosegata kasnejših njegovih mojstrov. Toda to ne pomeni, da ne bi v «Dveh Foscarijih» bile prisotne tako zgodovinske kot estetske odlike, ki prihajajo do veljave bodisi v scenskih, bodisi v muzikalnih izpeljavah, ki sličejo na mnoge poznejše uspešnice. Tako je v liku Lucrezie, ki je morda najbolj dodelan v operi, že predhodnica Leonore iz Trubadurja in v maestoznem dožu Francescu Foscariju osebnost, ki v mnogočem, zlasti v dramatski obarvanosti, anticipira Simona Boccanegra ali Filippa II. v «Don Carlosu», nekateri instrumentalni dramatični tu šele nakazani, pa doživijo svoj razvoj šele v tri leta kasnejšem Macbethu. In če kljub temu opera «Dva Foscarija» ni med najboljimi Verdijevim stvaritvami, pa vendarle ni daleč od njih po nekaterih izredno lepih muzikalnih trenutkih, po notranji dramatični napetosti in dramaturški gradnji, v kateri so vsi elementi operne predstave uravnoteženo prisotni.

Tokratno tržaško uprizoritev je režiral Filippo Crivelli, toda levji delež postavitve je nedvomno slonel na dinamičnem dirigentu Danielu Orenu, ki je tako orkester kot zbor in soliste vodil z zanesljivo in nazorno kretljivo v ubrani predstavi, v kateri je izjemno lepo prihajalo do izraza preudarno niansiranje v čustvenih stiskah in dilemah te zgodovinske drame, sloneče na individualni tragediji glavnih nosilcev. Pri tem pa je seveda

treba takoj dodati, da je lahko dirigent računal na vsaj dva imenitna pevca in igralca, v prvi vrsti na baritonista Piera Cappuccillija v vlogi beneškega doža Francesca Foscarija, in na sopranistko Maro Zampieri v vlogi Lucrezie Conratini, pa še na več kot solidnega tenorista Bruna Rufa v vlogi Francescovega sina Jacopa. Boljšega doža Francesca bi si težko predstavljali. Cappuccilli ga je podajal s čudovito barvitostjo in pastoznostjo svojega glasu, ki je morda samo v prvem dejanju kazal rahle znake utrujenosti, a se je potem v tretjem dejanju razpel v ariji, ki mu je prinesla dolgoleten navdušen aplavz pri odprtju scene. Tudi pojavno je bil Cappuccillijev dož Francesco suverena kreacija. Mara Zampieri je učinkovala s svojo dramatično poudarjeno interpretacijo s čistim sopranom, ki je le tu in tam težil v ostrine, ki pa jih pevka obvladuje z veliko pevsko kulturo. Tenorist Bruno Rufo je dosegel svoj vrhunec v prizoru drugega dejanja v ierči, sicer pa je od nekoliko trdega začetka glasovno in igralsko rasel od prizora do prizora. V ta trio so se skladno vključili Carlo De Bosco, Mario Guggia, Gianna Jenco, Dario Zerial in Mario Sarti v ostalih vlogah.

Tudi tokrat je zbor, uvežban pod vodstvom Andrea Giorgija, izvrstno deloval v svoji vokalni kompaktnosti, kar velja tudi za krajši baletni vložek v koreografski zasnovi Flavia Bematija. Scena, ki jo je zasnoval Mischa Scandella, je bila učinkovita brez odečnega razkošja. (j.k.)

Razstave

V torek, 25. t.m., ob 18.30 bo v galeriji Barbacan na Trgu Barbacan 4 otvoritev razstave jugoslovanskega slikarja Gianfranca Mikse. Razstava bo trajala do 6. novembra.

Mali oglasi

telefon (040) 7946 72

30-LETNA ŽENSKA s prakso išče delo kot čistilka uradov, trgovin ali kot družinska pomočnica. Tel. 811396 od 12. ure dalje.

PRODAM hišo v središču Bazovice, o dobren načrt za obnovitvena dela. Tel. 211301 od 14. do 15.30.

STE MOGOČE ostali brez otroškega varstva zaradi enodnevnih obveznosti ali za daljši čas? Z zaupanjem se lahko obrnete na telefonsko številko 228626.

PRODAM štiri lesena okna «Douglas» 1,30 m x 1 m, kompletna z okvirom, šipami in režastimi polkni ter ena lesena vrata «Douglas» 2,15 m x 1,20 m. Vse v dobrem stanju. Telefonirati na št. 040/200-377.

PRODAM pletilni stroj SINGER MARGLIABELLA. Tel. 213518.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Tončke Pangerc daruje družina Zori in Miranda Pangerc 50.000 lir za Skupnost družina Općine.

Ob bridki izgubi dragega brata Stan-ka Babiča daruje sestra Marija Trampuž 30.000 lir za Skupnost družina Općine.

Ob priliki rojstnega dne moža Rafaela Lisjaka daruje žena Ema 20.000 lir za Združenje aktivistov na Tržaškem.

Ob plačilu članarine darujeta Lina Abrami 2.000 lir ter Mira R. C. 7.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na drago mammo darujejo Angela, Stanko in Anica Čok 50.000 lir za Dijaško matico, 50.000 lir za Center za rakasta obolenja in 50.000 lir za Skupnost družina Općine.

Namesto cvetja na grob Silvestra Skabarja darujejo družine Purič (Repen 142) 20.000 lir, Čok (Repen 95) 15.000, Purič (Rep n 97) 10.000 in Milič (Col 15) 20.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob Giorgia Vodopivca daruje Julka Lazar (Repen 87) 20.000 lir v isti namen.

Novoporočnica Nives Guštin in Jožko Colja darujeta 50.000 lir za popravilo cerkve na Repentabru.

Ob poroki Marka Jevnikarja in hčerke Tanje Bolčina daruje Ivanka Bolčina 50.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob poroki Marka Jevnikarja in Tanje Bolčina daruje teta Laura Abrami 50.000 lir v isti namen.

Novoporočnica Marko Jevnikar in Tanja Bolčina darujeta 150.000 lir za popravilo cerkve na Repentabru.

MENJALNICA vseh tujih valut

21. 10. 1983

Ameriški dolar	1.535
Kanadski dolar	1.270
Švicarski frank	746
Danska krona	165
Norveška krona	213
Svedska krona	200
Holandski florint	539
Francoski frank	197
Belgijski frank	26
Funt šterling	2.350
Irski šterling	1.860
Nemška marka	607
Avstrijski šiling	85,50
Portugalski eskudo	11
Španska pezeta	10
Japonski jen	6
Avstralski dolar	1.320
Grška drahma	14
Debeli dinar	11,75
Mali dinar	11

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.

TRST - ULICA F. FILIPIĆ - 61-448

KD F. VENTURINI
vabi danes, 22. t.m., ob 20. uri
V Kulturni center A. Ukmar - Miro na

KONCERT POBRATENIH ZBOROV
Loški glas iz Zagorja in Fran Venturini od Domja

Nastopala bosta tudi basist **LADKO KOROŠEC** in tenorist **RAJKO KORITNIK**, na harmoniko spremlja **MILAN STANTE'**.
Vabljeni!

MLADINSKI ODSEK KD VESNA

prireja danes, 22. t.m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v KRIZU.

GLASBENI VEČER

Sodelujejo skupine Stage iz Trsta, River's snake iz Gropade, Andromeda iz Trsta in Rock skupina iz Trebče.

Vabljeni!

Gledališča

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Razstava
8. novembra (Sprejemna dvorana) arheološka razstava Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije.
Mala dvorana
Danes, 22. oktobra, ob 18. uri: A. Valdes «Gib in tišina».
Srednja dvorana
Danes, 22. oktobra, ob 10. uri: Otroška matineja «Pika Nogavička».
Velika dvorana
Danes, 22. oktobra, ob 18. uri: Koncert PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA Ljubljana.
TEATRO STABILE
Sezona 1983-84. Vpisovanje in potrditev stalnih abonmajev (še jutri, 21.) pri kroških raznih podjetjih, v šolah, sindikatih in pri osrednji blagajni gledališča (tel. 567-201 int. 12) in pri Uradu za abonmaje tel. 54-331. Glavna blagajna: tel. 69-406, 68-331, 65-700.
VERDI
Jutri, 23. t.m., do 16. uri (red G) ponovitev Verdijeve opere «I due Foscari». Dirigent Daniel Oren, režiser Filippo Crivelli, v glavnih vlogah nastopajo Mara Zampieri, Piero Cappuccilli, Bruno Rufo.
TEATRO STABILE - ROSSETTI
Danes ob 16. uri in 20.30 ponovitev glasbene komedije «Pardon monsieur Molier» z Ginom Bramierijem.
PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 22. oktobra, ob 19.30: W. Shakespeare «Troilus in Kresida». Gostovanje PDG v Slovenskem ljudskem gledališču v C. lju.
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - TRST
Matjaž Krmecl: «Mutasti bratje». 24. oktobra ob 19. uri - Boršnikovo srečanje v Mariboru; 25. oktobra ob 19.30 - Titovo Velenje; 26. oktobra ob 19. uri - Slovenska Bistrica; 27. oktobra ob 19.30 - mestno gledališče v Ljubljani; 28. oktobra ob 18.30 - Kamnik; 29. oktobra ob 16.30 - Portorož; 30. oktobra ob 19.30 - mestno gledališče v Ljubljani.

Koncerti

Glasbena matica Trst, Ul. R. Manna 29, vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1983/84 od 15. do 17. ure

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Dušan Jovanovič
VOJAŠKA SKRIVNOST
zoolingvistični mirakel v treh nizih in dveh predahih

SLOVENSKA KRSTNA UPRIZORITEV
Režija: Slobodan Unkovski

PONOVI TVE
DANES, 22. 10., ob 20.30 — ABONMA RED F — 2. sobota po premieri
JUTRI, 23. 10., ob 16.00 — ABONMA RED G — popoldan na dan praznika

Opozarjamo cenjene obiskovalce, ki si še niso oskrbeli abonmaja, da to lahko še zmeraj storijo pri blagajni KULTURNEGA DOMA ob delavnikih od 10. do 12. ure in uro pred pričetkom predstav.
Vse abonente prosimo, da dvignejo svoje izkaznice.

Kino

Ariston 16.00 «Zelig». Režija W. Allen. W. Allen in M. Farrow.
Eden 16.30 «2010 dopo la caduta di New York».
Fenice 17.00 «Flashdance». M. Nouri.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 «Ibiza inferno e paradiso». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 «L'ospedale più pazzo del mondo».
Dvorana št. 3 15.30 «Zombys».
Grattacielo 16.30 «Miriam si sveglia a mezzanotte». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.00 «Psycho II.». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 17.00 «Vigilante». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 17.00 «Androidi».
Moderno 16.30 «Io Chiara e lo scuro». F. Nutti, G. Desio.
Radio 15.30 «Il nano erotico». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Sapore di mare».
Lumiere 16.30 «Lisztomania». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Slavec - Ricmanje in Foto Trst 80 - Trst priredita fotografski natečaj na temo «Značilnosti vasi Ricmanj in Loga». Natečaja se lahko udeležijo vsi, ki imajo veselje do fotografiranja. Vpisovanje na sedežu SKD Slavec (Ricmanje 64) danes, 22. oktobra, od 10. do 15. ure ter jutri, 23. t.m., od 9. do 15. ure, kjer dobite vse ustrezne informacije.

Izleti

Praznovanje novega leta v Moskvi. Od 29. 12. 83 do 2. 1. 84 organizira Združenje Italia URSS 5-dnevni izlet v Moskvo. Za podrobnosti telefonirati na št. 220213 (Križ).

Zveza vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju obveščata udeležence izleta na Goriško, da j: odhod avtobusa jutri, 23. oktobra, ob 9.30 iz Trsta, Foro Ulpiano (sodna palača).

Mladinski dom Boljunec obvešča vse prijavljene izletnike, da j: odhod na Staro goro in Gonars jutri, 23. oktobra, ob 7. uri iz boljunjske gorice.

Čestitke

FRANKA! Ob tvojem 18. rojstnem dnevu ti iz srca voščilo veliko sreče ter uspeha v nadaljnjem življenju vsi tvoji, posebno pa Sonja, ki pošilja teti 18 poljubčkov.

Danes praznuje svoj 50. rojstni dan
MIRAN ČOK
Vse najboljše mu želijo
žena Ada, sinova Alex in Andrej, snaha, Berta in Gigi

Danes se poročita
DANILO ŽUŽIČ
in
ELGA MORO
Svojemu članu in njegovi izvoljenki čestita in želi obilo sreče v skupnem življenju
Pevski zbor Vasilij Mirk

Razna obvestila

Ob ponedeljkih, sredah in petkih med 19. in 20.30 se na osnovni šoli A. Sirk v Križu lahko vpišete na tečaj slovenskega in angleškega jezika, ki ju za odrasle prireja Tržaška ljudska univerza. Vpisovanje se zaključuje v petek, 28. oktobra.

V Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijska 3, bodo danes, 22. oktobra, ob 18. uri odprli razstavo del Milka Bambiča iz avantgardnih let. Dela bo predstavil in njihov pomen orisal Marko Vuk.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijska 3, vabi v ponedeljek, 24. t.m., ob 20.15 na diskusijo ob televizijskem filmu «Vas ob meji», s katerim je avstrijska televizija prejela nagrado «Prix Italia 1983».

Skavtinja in skavti iz Mačkolj vabijo na skavtski večer, ki bo danes, 22. oktobra, ob 19. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah. Na spredu bodo diapozitive iz skavtskega življenja.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Općine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

Včeraj - danes

Danes, **SOBOTA, 22. oktobra ZORISLAVA**
Sonce vzide ob 6.30 in zatonje ob 17.09 — Dolžina dneva 10.39 — Luna vzide ob 17.43 in zatonje ob 6.45.
Jutri, **NEDELJA, 23. oktobra SEVERIN**

Vreme včeraj: temperatura zraka 19 stopinj, zračni tlak 1021,4 mb ustaljen, veter 13 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 51-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Ornella Stradaoli, Marcello T. nce, Francesca Micoli, Ilaria Daniele, Stefano Dalmin, Matteo Rampin, Giulio Costa, Elisa Saccà, Daniele Pastore.
UMRLI SO: 84-letni Ermenegildo Balbi, 73-letna Olga Milos vd. Rusconi, 83-letna Breda Fiorina vd. Piccini, 88-letna Ida Stabile vd. Patrono, 92-letna Maria Ursich vd. Cocci, 86-letna Beatrice Cusin-Ritter vd. Focardi, 59-letna Ine Ghierigi por. Zibana, 67-letni Antonio Vascotto, 64-letni Ferdinando Lama, 8-letna Gabriella Kumar por. Scrignani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Sonmino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 16, Lonjerska cesta 172, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20.

Synteko *Frittoli-parchetti*
polaganje in popravila parketa
Ekskluzivni zastopnik SYNTEKO
(lak za parket) v Trstu
Ul. S. Zenone 6 — Tel. 750-895

inštitut «GENAS»
OTVARJA V TRSTU TEČAJE ZA:
programerje — basic — cobol — operaterje — analiste
PRAKTIČNI POUK NA KOMPJUTERJIH
Pouk v italijanščini
INFORMACIJE: četrtek, petek, sobota od 15. do 19. ure
«Mladinski center», Ul. Sturzo 2, TRST — Tel. (040) 821902

BENTRO MAGNO di PINCIN LUCIANO

TALNE IN STENSKE PLOŠČICE
KOPALNICE IN KUHINJE
SESTAVLJIVO POHIŠTO ZA KOPALNICE
SANITARIE — ARMATURE — GRELICE — UMIVALNIKI

Ul. della Madonnina 43
Tel. 768787 — TRST

FILM : FILM : FILM

Ureja Kinoateljje

Filmi na TV zaslону

LA CADUTA

DELL'IMPERO ROMANO

(The Fall of the Roman Empire)
1964. Režija: Anthony Mann, Igra-
lo: Sophia Loren, Alec Guinness, Ja-
mes Mason, Stephen Boyd, Omar Sha-
riff, Christopher Plummer, Mel Ferrer.
RAI 1, v nedeljo, 23. in ponedeljek,
24. oktobra ob 20.30.

«Padec rimskega cesarstva» je raz-
košna upodobitev propadanja rimske
moči v času vladanja sina Marka A-
vrelija. Vzhodno cesarstvo se lo-
čuje od zapadnega, na dvorcu vlada
korupcija in spletkarjenje je na dnev-
nem redu. Livij, zaverovan general,
je prisiljen v dvoboj s cesarjem za
prestol, a ga bo po zmagi zavrnil iz
ljubezni do Lucille. Film je bil po-
snet v Španiji in je zaslovel zaradi
ogromne scenografije — rekonstruk-
cije rimskega foruma. Anthony Mann,
režiser filma, je razpolagal za ta svoj
popovprečni projekt z izjemno igral-
sko zasedbo, v kateri izstopata Stephen
Boyd in takrat najbolj priznana itali-
janska zvezda Sophia Loren. Mann je
reziral veliko število del v Holly-
woodu, med katerimi «Uomini in guer-
ra» in «L'Uomo di Laramie».

OLTRE LA PORTA (1982)

Režija: Liliana Cavani. Igrajo: Mar-
cello Mastroianni, Eleonora Giorgi,
Michel Piccoli. RAI 2, v sredo, 26. ok-
tobra ob 21.35.

Zgodba filma je postavljena v Ma-
rakesh in deloma v Italijo. Eleonora
Giorgi igra mlado, podjetno dekle, ki
se zaplete v ljubezensko zgodbo z za-
pornikom (M. Mastroianni). V dekle se
zaljubi tudi ameriški inženir in ona
ga ne odvraca. Zapeljuje ga s pogle-
di iz neizpoljenimi obljubami, zmen-
ki in ekskurzijami v eksotičnem me-
stu. Maroko je raj za korupcijo in
perverzijo, lepa pokrajina skoraj ma-
skira resnično stvarnost. Američan iz-
gubi vsako upanje do dekleta, spozna
pa neverjetno resnico: ljubimec je njen
oče! No, ob zaključku bomo zvedeli,
da stari zapornik le ni njen oče, ampak
mož. Toda, kaj stoji v resnici za
vrat? Arhitektura labirintov ma-
roškega mesta je po besedah režiser-
ke idealen ambient za uprizorjanje
zapletene moderne zgodbe. Na misel
lahko pride še Hitchcock, če se seveda
pustimo zapeljati od spretnega
pripovedovanja Liliiane Cavani.

AD OVESTI DI PAPERINO

Režija: Alessandro Benvenuti. Igra-
jo: Francesco Nuti, Athina Cenci, A-
lessandro Benvenuti. Italia 1, v sredo,
26. oktobra ob 22.15.

Florentinska skupina «Giancattivi»
ima podobno zgodovino kot neapeljska
«la Smorfia». Obe sta nastali, oziroma
sta imeli večji uspeh, ob koncu
prejšnjega desetletja, in sta zaradi bri-
ljantnih nastopov prodrli na televizijo.
Glavni atrakciji vsake skupine Nuti
in Troisi sta po uspehu in po film-
skem debiju v svoji kabaretni skupi-
nini ubrala svojo pot in avtonomno
prodira na filmskem platnu. V mislih
imamo obe uspešnici, «Ricominciamo
da tre» Troisi in «Io, Chiara e lo
Scuro» Nutija. Giancattivi prikazujejo
v filmu «Zapadno od Racmana», flo-
rentinski «on the road movie», potek
enega dne po ulicah toskanskega me-

sta. Režiser: Benvenuti, ki je tudi član
kabaretne skupine, slika skozi tipično
kabaretno karikaturo treh likov
vzdušje mladih avanturistov, ki tava-
jo po Firencah v iskanju... nečesa.
Marsikdo se bo znašel v tem iskanju
nečesa. Trem junakom je skupna le
vdanost v vsakdanjost in iskanje, ali
bolj preprosto tavanje, obvaruje sku-
pino od propada.

DEICI INCREDIBILI GIORNI

«La decade prodigieuse» (1971)

Režija: Claude Chabrol. Igrajo: Or-
son Welles, Anthony Perkins, Marlene
Jobert, Michel Piccoli. RAI 3, v če-
trtek, 27. oktobra, ob 22.00.

Med raznimi žanri, s katerimi se je
izražal Chabrol — režiser iz genera-
cije francoskega «novega vala» 60.
let — je «družinska» kriminalka ti-
sta, ki mu je prinesla uspeh. «La
femme infidele» in «Les noces rouges»
sta dva znana filma, kjer izstopa
Chabrolov okus za pripoved in prikaz
provincialnega malomeščanskega
življenja. V četrtkovem «Deset never-
jetnih dni» je zgodba «spletana okrog
družinskih dogodivščin ponarejene druž-
ine: Theo je poročen z dosti mlajšo
Heleno, z njima živi posnovljenec
Charles. Neznane izsiljuje Charlesa,
ki je zato prisiljen krasti očetu. Oče
zve, da se Charles in Helena ljubita.
V družino vstopi enigmatični profesor
Paul, ki naj bi moral razkrinkati
skrivnostna dogajanja. Očeta igra Or-
son Welles, igralec in režiser, specia-
list za preobrazbe, avtor odlične in-
terpretacije. Anthony Perkins, morilec v
Hitchcockovem «Psyco», je posnovljenec
Charles, tokrat vzrok za smrt o-
četa in sam s Heleno samomorilec.

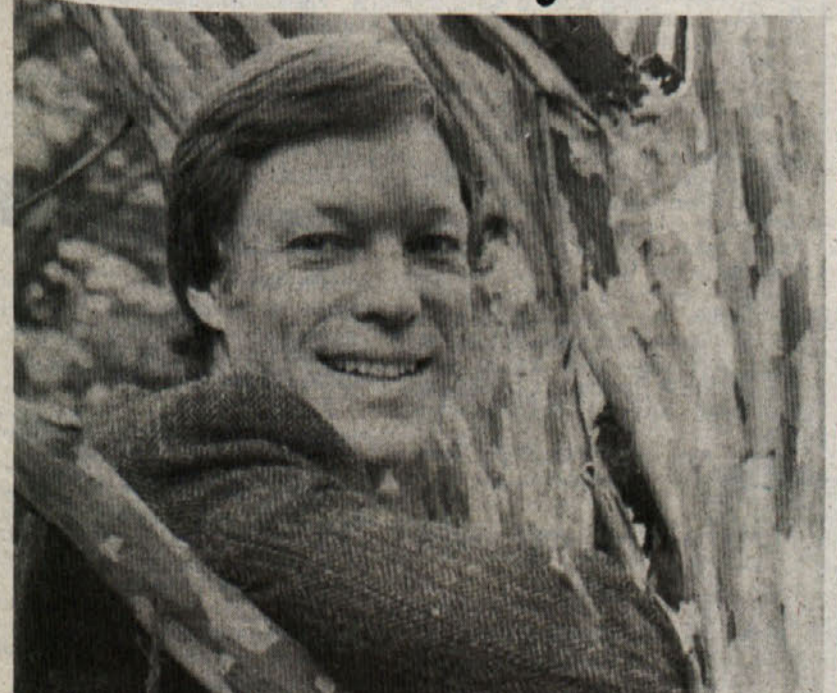
Filmi v kinodvoranah

PSYCHO

Režija: Richard Franklin. Scenarij:
Tom Hollan. Glavni vlogi: Anthony
Perkins in Vera Miles.

Norman Bates, postaran in ozdra-
vjen, se vrača po petindvajsetih letih
ponovno v svoj «Bates Hotel», kjer je
zakrivil dvojni zločin: žrtvi sta bili
Janet Leight, priložnostna tatica na
begu s skromno vsoto za lepšo bodo-
čnost in njegova lastna mati. Vrača
se v prazno stavbo na griču, kjer je
Hitchcock zgradil svojo najlepšo psi-
hološko grozljivko. Povratek pa ne
vzburi navidezno ozdravljenega hote-
lirja Vera Miles, igra sestro umor-
jene tate, ki ga pričakuje v iskanju
potolažljivega maščevanja. Ona na-
perli sosedo, da zavračajo Normanov
povratek v normalno življenje, kar
pa ga bo privedlo v novo spiralo bla-
znosti. Na eni strani stojijo tisti, ki
želijo imeti normalne odnose z njim;
na drugi pa taki, ki ga mrzijo. Kaj
se dogaja gledalcu? Pristane na o-
bratno zapeljevanje: Norman Bates
je v stiski, je sam v boju proti ne-
znanim silam. Režiser Franklin skuša
ponoviti v nadaljevanju Hitchcockove-
ga dela vzdušje in napetost, kakor je
uspelo angleškemu mojstru. Ni na-
ključje, da postavi v vrh filma vložek
iz prvega «Psycho», srhljivo sekvenco
umora pod tušem: edino tako se je
na najbolj primeren način oddolžil
Hitchcocku.

Nova TV nadaljevanka

Ameriški igralec Richard Chamberlain bo nastopil v TV nadaljevanki «Uc-
celli di rovo». Delo, ki so ga posneli v Italiji, režija Colleen McCullough.
Glavnega igralca filma so posneli na vrtu neke zasebne televizijske postaje

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
10.00 Qui Squadra Mobìe — TV film
11.00 «L'inquilino del piano di sotto»,
glasbena oddaja
11.35 Sodobni umetniki: Renzo Ve-
spignani
12.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
12.05 Il mio amico cavallo
12.30 Človek in glasba
13.30 Dnevnik 1
14.00 Prizma — tedenska rubrika
Dnevnika 1
14.30 Športna sobota — Neposredna
prenosa kolesarstva in boksa
16.30 Posebna oddaja iz parlamenta
17.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
17.05 Bugie, ovvero inventarsi una
vita da raccontare — zabavna
oddaja z Le'om Areno
18.05 Izžrebanje loterije
18.10 Nabožna oddaja
18.20 Programi prihodnjega tedna
18.40 Tivutenta — kvizi
19.45 Almanah jutrišnjega dne in
vremenske razmere
20.00 Dnevnik 1
20.30 Fantastico 4
22.00 Dnevnik 1
22.10 Zgodovinski dogodki iz leta 1943
23.05 Košarkarsko prvenstvo A 1 lige
23.45 Dnevnik 1 — Zadnje vesti
23.55 Rim: boks
- Drugi kanal**
10.00 Dnevi Evrope
10.30 Programi prihodnjega tedna
10.45 Sobota — TV magazin

- 12.30 Dnevnik 2 — Start
13.00 Dnevnik — Ob 13. uri
13.30 Dnevnik 2 — Lepote Italije
14.00 Sola in vzgoja
14.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
14.35 Nazarin — film
16.10 Silas — TV film
16.35 Risanke
17.00 Il primo Mickey Rooney, TV film
17.30 Dnevnik 2 — Flash
17.35 Izžrebanje loterije
17.40 Kronike, kvizi, kino in drugo
18.30 Dnevnik 2 — Sport
18.40 Inšpektor Derrick — TV film
19.45 Dnevnik 2
20.30 «Grandi manovre» — film
22.10 Dnevnik 2
22.20 Boks — Prenos iz Saint Vin-
centa
23.20 I cappello sulle ventitrè — za-
bavna oddaja
23.55 Dnevnik 2 — zadnje vesti
- Tretji kanal**
14.30 Neapelj: tenis
16.10 Queg'i animali degli italiani
16.40 «Robin e Marian» — film, v
glavni vlogi igrata Sean Con-
nery in Audrey Hepburn
18.25 Programi, ki jih bomo videli
na tretjem kanalu
19.00 Dnevnik 3
19.35 Vsi na oder
20.15 Programi prihodnjega tedna
20.30 «Il cardinale Lambertini» —
komedija
21.45 Dnevnik 3
22.20 Cavalli selvaggi — nadalj.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
8.00 Poročila
8.05 Pedenjžep
8.35 Z besedo in sliko: Mladenič
in vila
8.50 Modro kot pisano — otroška
nanaizanka
9.20 Mali svet: Jubileji v srcu mla-
dih
9.50 Zemljepisne posebnosti: Zlato-
poljudnoznanstvena serija
10.45 Otrok in promet: Čas razvoja
in vaje
11.05 Zgodovina Slovencev v filmskih
freskah: Mrtvaški ples
11.45 Poročila
16.55 Poročila
17.00 Zagreb: PJ v košarki, Cibona -
Zadar
18.25 Planet opic — nadaljevanka
19.15 Risanke
19.00 Cic, cak
19.24 TV in radio nocej
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme

- 19.57 Propagandna oddaja
20.00 Kavboj brez miru — film
21.30 Propagandna oddaja
21.35 Zrcalo tedna
21.55 TV teka — Leto 1959: Mladinski
program
22.55 Poročila
- Koper**
14.55 Rim: boks — svetovno prven-
stvo — finale
17.00 TV D — novice
17.05 Košarka: Zagreb — Cibona -
Zadar
18.30 Rim: boks — svetovno prven-
stvo — finale
19.30 TV D — vse danes
19.50 Sobota doma — nasveti za
vsak žep
20.30 Lucy in njeni — serijski film
21.00 Dolgo iskanje — dok. iz serije
Verstva sveta
22.00 TV D — nocej
22.10 Stava — film — igrata Karin
Well, Andrea Nova — režija:
Gianfranco Baldonello

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
8.30 Phyllis — TV film
9.00 Maude — TV film
9.30 Arcibaldo — TV film
10.00 Giorno per giorno — TV film
10.30 Alice — TV film
11.00 Lou Grant — TV film
12.00 Mary Tyler Moore — TV film
12.30 Jenny e Chachi — TV film
13.00 Il pranzo è servito — nagradna
igra
13.30 Una famiglia americana — TV
film
14.30 Le pillole di Ercole — film
17.00 Record — športni program
19.00 Jenny e Chachi — TV film
19.30 Dallas — TV film
20.25 Premiattissima — glasbeni spek-
takel
22.25 Love Boat — TV film
23.25 Guardatele, ma non toccatele,
film
01.25 Search — TV film
- RETEQUATTRO**
8.30 Risanke
9.30 Amore in soffitta — TV film
10.00 Očka, dragi očka — TV film
10.30 Un marito per Cinzia — film
12.15 Quella casa nella prateria —
TV film
13.15 Padroncina Flo — novela
14.00 Agua Viva — novela
14.50 Caccia al 13 — športna rubrika
15.15 Calcio spettacolo
16.30 Vincente e piazzato — napoved
Totip
16.45 ABC šport
17.20 Dr. Slump e Arale — risanke
17.50 Chips — TV film
18.50 Dancin's Days — novela
19.30 Quincy — TV film
20.30 Sabato domenica e venerdì —
film
22.30 Fascination
23.45 Calcio spettacolo
Ob koncu nočni kino
- ITALIA 1**
8.30 Risanke
8.55 Cara, cara — TV novela
9.45 Febbre d'amore — TV roman
10.25 Dietro la porta chiusa — film

- 12.10 Gli eroi di Hogan — TV film
12.40 Vita da strega — TV film
13.00 Calcio Mundial — ponovitev
14.00 Cara, cara — TV novela
14.45 Febbre d'amore — TV roman
15.30 Aspettando il domani — TV ro-
man
16.30 Bim, bum, bam
18.00 Devlin & Devlin — TV film
19.00 La donna bionica — TV film
20.00 Charlie Brown — risanke
20.30 Fantozzi centro tutti — film
22.20 Drive in — spektakel in variete
- TELEPADOVA**
8.30 Tripla eco — film
10.00 WKPR in Cincinnati — TV film
10.30 Codice 3 — TV film
11.15 Toma — TV film
12.00 Agente Pepper — TV film
13.00 Catch
14.00 Risanke
16.00 Bonanza — TV film
17.00 Monjiro — TV film
18.00 Risanke
19.30 Glasba in...
20.30 Il colonnello Buttiglione diven-
ta generale — film
22.00 Catch
23.00 Rombo TV
24.00 Una squillo scomoda per l'ispet-
tore Newman — film
- TELEFRILU**
11.45 Nagradno tekmovanje
12.00 Insieme amiche mie
12.45 TV dnevnik
13.00 Che combinazione
13.30 Corner — športni kotiček
14.15 Šolske zanimivosti
14.30 La strana maledizione di Mon-
tezuma — film
16.30 Superclassifica show
18.00 Regione verde
18.55 Funny Face — TV film
19.25 Horoskop
19.30 TV dnevnik
20.30 La vita segreta di una moglie
americana — film
22.15 Longbridge story — TV film
23.15 Nagradno tekmovanje
23.30 Abat-Jour
23.35 La fossa dei dannati — film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00, Poročila;
7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Prav-
ljica; 8.10 Kulturni dogodki; 8.35 I-
mena naših vasi; 8.40 Glasbena ma-
tineja; 10.10 Javni koncerti Simfo-
ničnega orkestra RAI iz Turina; 11.40
- 13.00 Opoldanski zbornik; Beležka,
12.00 «Glas od Rezije»; Glasbeni po-
puri; 13.20 - 17.00 Radijsko popol-
dne: Glasba po željah, 14.10 Otro-
ški kotiček; «Zakajček in Vseved»,
14.30 Naš dobri stari radio; 17.10 Mi
in glasba. Pripravil Gojmir Dem-
šar; 18.00 Luciano Chiabudini: «Lepa
naša domovina».

RADIO OPCINE

(Frekvenca 90,6, 93,2 in 98,8 MHz.)
Do 9.15 Glasba; 9.15 Tečaj aéro-
bik; do 15.00 Glasba; 15.00 Glas-
ba po željah (vodi Roby); 17.10 Ko-
roške pesmi in zbori (vodi Vinko);
do 18.00 Glasba; 18.30 Ponovitev A-
erobike; 19.00 Listajmo po časopi-

V sodelovanju s Primorskim dnev-
nikom bo danes, 22. t.m., na radiu
Općine prvič stekla oddaja o športu.
Poleg neposrednih prenosov Jadra-
novih tekem boste lahko v oddaji, ki
se bo pričela ob 20. uri, sledili ve-
ćini športnih dogodkov v zamejstvu.

sih (vodj Vinko); do 20.00 Glasba;
20.00 Športna sobota - V sodelovanju
z redakcijo Primorskega dnevnika;
21.00 Udinenord - Jadran (nepo-
sreden prenos); Po tekmi nadalje-
vanje Športne sobote v sodelovanju
z redakcijo Primorskega dnevnika
do 24.00; dalje Glasbena noć.

RADIO KOPER

(Slovenski program)
6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00
Glasba za dobro jutro, Jutranji ko-
ledar; 6.15 Vremenska napoved,
Cestne razmere, Ekonomska priporo-
čila; 6.45 Prometni servis, Napoved ra-
dijskega in TV sporeda; 7.00 Zaklju-
ček jutranjega programa; 7.15 Val
202; 13.00 Otvoritve - Kruh in sol ra-
dia Koper, Predstavitve popoldanske-
ga programa, Glasba, zanimivosti,
pogovori, reportaže; 13.30 Zamejska
reportaža, Objave, kinospored, ekon-
omska priporočila; 15.25 Ekonom-
ska priporočila; 15.30 Glasba; 15.45
Ekonomska priporočila 16.00 Dogodki
in odmevi; 16.30 Glasba po željah;
17.00 Primorski dnevnik, Objave;
17.30 Pomembnejši dogodki: festivali,
tekmovanja...

RADIO KOPER

(Italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30,
14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30,
15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00
Jutranja glasba; 7.00 Horoskop; 9.15
Orkester Casadei; 9.32 Lucianovi do-
pisniki; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet
mladih; 12.00 Glasba po željah; 14.32
Siamo tutti nel pallone; 15.45 Glas-
beni week-end; 19.00 Zaključek pro-
gramov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,
14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila;
6.00 Glasbena matineja; 9.00 Jutranji
variete; Black - out; 10.55 Glasba;
11.10 Glasbena srečanja; 11.44 Ču-
dežna svetilka; 12.26 Zgodovinske o-
sebnosti; Kleopatira; 13.20 Master
posebna oddaja; 14.03 Fant iz Pa-
riza: Maurice Chevalier; 14.35 Ma-
ster - glasba dan za dnem; 15.03
Mikrofonji in lutke; 16.30 Radijska
pripredba; 17.30 Autoradio; 18.00 Ob-
jektiv Evropa; 18.00 Radijska pri-
redba; 19.15 Start - športne vesti.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,
12.00 Poročila; 6.20 Prometne infor-
macije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Pro-
metne informacije; 6.50 Dobro ju-
tro, otroci; 7.00 Druga jutranja kro-
nika; 7.35 Prometne informacije; 7.45
Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski ted-
nik; 9.05 Matinejski koncert; 9.45
Poje z nami; 10.05 Svetovna reporta-
ža; 10.25 Panorama lahke glasbe;
11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35
Srečanja republik in pokrajin; 12.00
Na današnji dan; 12.10 Godala v
ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40
Naši poslušalci čestitajo in pozdrav-
ljajo; 13.00 Danes do 13.00, Iz
naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, ob-
vestila in zabavna glasba; 13.30 Na-
ši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;
14.05 Kulturna panorama; 15.05
Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrti-
ljak; 15.55 Minute za EP; 16.00
Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila
in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak;
17.00 Poročila; 17.05 Spoznavajmo
svet in domovino; 18.30 Iz dela Glas-
bene mladine Slovenije; 18.55 Minute
za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25
Obvestila in zabavna glasba; 19.35
Mladi mostovi; 19.55 Domovina je e-
na, 20.00 Sobotni zabavni večer; 21.00
- 23.00 Za Slovence po svetu.

Največ škode je voda povzročila na javnih zgradbah in premoženju

Pet dni po poplavi postaja slika o obsegu materialne škode, ki jo je voda povzročila na zasebnem in javnem premoženju že precej jasna. Po dosedanjih ugotovitvah znaša škoda, pri tem je mišljena samo materialna škoda, okrog pet milijard lir. V tej vrednosti seveda ni započeta škoda na muzejskih zbirkah, starih dokumentih in drugem materialu, ki jo je v tem trenutku še nemogoče s številkami opredeliti, nasploh pa je vprašljivo, če jo je sploh mogoče oceniti, kajti reševanje in odpravljanje posledic bo trajalo še dolgo.

Prav spričo naravne nesreče se spet postavlja vprašanje o nujnosti preselitve pokrajinskega muzeja iz Palače Attems na varnejše mesto. Seveda je taka rešitev — muzej naj bi prenesti na grad — združena z velikimi finančnimi sredstvi, ki jih v tem trenutku menda ni na razpolago.

Pretežni del ugotovljene škode je na javnem premoženju, zgradbah, cestah, napeljavah itd. Samo škoda na poslopju Attemsov palače in v zavodu za gluhoneme, obe stavbi sta last pokrajinske uprave, znaša okrog 400 milijonov lir. Narasla voda je spet načela pregrado na Soči, pri Podgori, ki so jo v prejšnjih mesecih za silo popravili, kar znova odpira vprašanja povezana z oskrbo z vodo. Od 200 do 300 milijonov lir znaša škoda v podjetju Safog, kjer so poleg materialne škode tudi drugačne posledice, saj je 70 delavcev v dopolnilni blagajni.

Na približno 1300 milijonov je ocenjena škoda, ki so jo, bodisi na zgradbah bodisi na opremi utrpeli zasebniki. Okrog milijarde lir je ocena škoda na sami opremi, pohištvo, oblačilih itd., na okrog 400 milijonov pa je ocenjena škoda na stavbah. Kako bodo priskočili na pomoč prizadetim občanom? To je v teh dneh najbolj aktualno vprašanje, o katerem razpravljajo tudi na sestankih strokovnih združenj in organizacij. Za gospodarske dejavnosti bo mogoče poiskati primerne olajšave v okviru zakonskih možnosti de-

žele in države, najbrž pa bo zelo težko nadomestiti škodo za izgubljeno opremo, pohištvo in drugo zasebno lastnino.

V zvezi z nedeljsko poplavo in z raznimi novicami o vzrokih poplave, je komisija za ugotavljanje vzrokov poplave na novogoriškem območju včeraj objavila pojasnilo. Osnovni vzrok za poplave je v obilici padavin. Gre za pojav, ki ga še niso zabeležili v zadnjih sto letih. Tolikšno količino vode ne bi zmogla požreti niti najodobnejša urejena kanalizacija in so torej povsem neutemeljene govorice, da je za poplavo v Gorici bila kriva rešetka v pretočnem kanalu na potoku Koren, na meji z Italijo.

(Na sliki: čiščenje poškodovanega arhiva v Palači Attems)

Jutri, 23. t.m., ob 17. uri v Katoliškem domu v Gorici koncert mešanega pevskega zbora

«SOČA» iz Kanala.

Na prireditvi vabi zbor Lojze Bratuz.

STROGA KAZEN ZA MLADE PRETEPAČE

Na tri meseca zapora, kazen bosta morala v celoti odsedeti, sta bila vedaj na goriškem okrožnem sodišču obsojena 28-letni Alessandro Clansig iz Gorice, Tržaška cesta 325, in 29-letni Luciano Braidotti iz Ločnika, medtem ko so sodniki 18-letnemu Massimu Speranzi iz Gorice, Ul. Garzaroli, prisodili 4 mesece zapora pogojno in denarno kazen v višini 30 tisoč lir. Vsi trije so bili v priporu od petka zvečer, ko so jih aretirali na Travniku zaradi pretepa, upiranja javnemu funkcio-

narju in povzročitve telesnih poškodb. Sodili so jim po hitrem postopku.

Rajonski svet na Rojcah

Rajonski svet na Rojcah se bo sestal v sredo, 26. t.m. ob 18.30 v prostorih v Ulici Pasubio. Razpravljali bodo predvsem o javnih delih na tem območju mesta. Predvidoma se bo seje udeležil tudi odbornik za javna dela Mario Del Ben.

Napovedi o glasovanjih proti županu

Bomo imeli demokristjansko «opozicijo» sklepom goriškega občinskega odbora?

ki pravijo da so presiti načina dela župana in odbornikov. Že nekajkrat so ti svetovalci pokazali zobe, nekajkrat so se vzdržali, na zadnji seji so bili zelo hudi zaradi županovih in nadškofovih izjav časnikarju La Stampe, potem pa so se pri glasovanju o ljudskih gradnjah vedli tako kot komunistična opozicija.

Tarča teh svetovalcev ni le župan, ki pripada isti njihovi stranki, marveč podžupan in odbornik za javna dela, ki je socialist, ter socialdemokratska in republikanski odbornik. Svetovalci so se baje odločili, da bodo odslej ostreje nastopali na vsaki seji, pri razpravi o vsakem predlogu odbora, da bodo zelo kritični in da bodo marsikdaj glasovali tudi proti odboru.

To utegne poslabšati odnose v večinski koaliciji, ki je itak krhka, če moremo verjeti vsem polemikam v tiskovnih poročilih strank ter izjavah raznih odbornikov. Zadnja se je vnela nad demokristjanskim odbornikom za socialna vprašanja Baresijem in novopečenim socialdemokratskim odbornikom Gentilejem, ki sicer odgovarja za osebe, je pa zelo več o stanovanjskih vprašanjih in je to dokazal s posegi do pred nekaj meseci ko je bil še svetovalec. Baresij je dejal, da je občina v Gorici poskrbela za osebe, ki so bile izgnane iz stanovanja, Gentile trdi nasprotno in polemika se bo iz časopisnih stolpcev prenesla brez dvoma v odbor.

To je brez dvoma v zvezi z zahtevami socialdemokratov po preverjanju in spremembi nekaterih odborništev. Tarča njihovih napadov je odbornišvo za javna dela, ki ga ima socialistični podžupan. Sicer pa so odnosi vedno bolj napeti, tudi kot posledica dolgotrajnih pogajanj za sestavo novih občin in levičarski upravi v Tržiču in Ronkah sta pustili precej hudih posledic med demokristjani.

Bodo vsaj seje občinskega sveta bolj zanimive od sedanjih.

Družabno srečanje upokojencev

Vrsta družabnosti bo danes in v prihodnjih dneh na Goriškem, v organizaciji raznih društev.

Na tradicionalno družabnost vabijo drevi, ob 22. uri, goriški upokojenci. Prireditelj bo v Kulturnem domu v Gorici, kulturni spored bosta oblikovala tamburaški orkester iz Trbovelj in Sovodenski nonet.

na kar dva dneva, in sicer 5. in 6. november.

Če bo odziv med obiskovalci takšen, kakor ga napovedujejo, oziroma pričakujejo, potem bo sejem starinskih predmetov postal nekako tradicionalen. Slišati pa je že tudi mnenja, naj bi ga odslej prirejali kar dvakrat na leto, spomladi in jeseni.

Ob koncu velja opozoriti še na resnost pobude. V dogovoru med razstavljalci in prirediteljem, bodo razstavljali in ponujali pohištvo, opremo in druge predmete stare več kakor 50 let.

Sindikalna zveza solidarna z obsojenimi upravitelji KZE

Tajništvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in sindikata uslužbencev v zdravstvenih ustanovah je v zvezi z obsodbo štirih članov upravne sveta goriške krajevne zdravstvene enote izdalo daljšo tiskovno poročilo, v katerem ponovno izražata solidarnost z obsojenimi upravitelji ter potrjuje pravilnost dosedanjih smernic izvajanja javne zdravstvene službe. Slednja je v naši deželi dovolj dobro organizirana in tudi razpolaga s sredstvi, da zadovolji vsem potrebam prebivalstva. Sodelovanje, oziroma preusmerjanje raznih storitev in zasebnim klinikam ali laboratorijem, je luksuz, ki si ga posebej v tem trenutku, ko vlada krči razpoložljiva sredstva za zdravstvo, ne moremo dovoliti. Sindikati poudarjajo, kako so pozdravili odprtje področnega centra za analizo v Tržiču in kako so bili solidarni s člani upravne odbora KZE, ko so le-ti spre-

jeli odločitve v prid javne zdravstvene službe. Vsekakor bo o zadevi po vsej verjetnosti spet govor na ponedeljkovi tiskovni konferenci, na kateri bodo predstavniki sindikatov uslužbencev zdravstvenih ustanov obravnavali svoj predlog organizacije zdravstva na Goriškem in bo tej priložnosti prav gotovo ne bodo mogli mimo vseh dosedanjih afer in sodnih postopkov.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

Prispevki

Za društvo prostovoljnih krvodajalcev v Sovodnjih so prispevali Miro in Majda Corsi 30.000 lir, 60-letniki iz občine Sovodnje 28.000 lir in družina Mužič iz Štumnava v spomin na Marinota Brainija 70.000 lir.

Orion

Kaj pravzaprav lahko zahtevate od banke?

Našim obrtnikom!

Prav gotovo že veste, kako banka podeljuje obrtniške kredite, ki utegnejo biti silno pomembni za razvoj vaše današnje in jutrišnje dejavnosti. Morda pa še ne veste za številne usluge, ki vam jih lahko nudi moderna banka — sodobna banka, kot je vsaka devetih bank članic Konzorcija Ljudskih bank Furlanije Julijske Krajine. Pomaga vam pri ugotavljanju šibkejših in trdnejših elementov v vašem obrtniškem podjetju in pri uvajanju najprimernejših ukrepov za njegovo izboljšanje in uspešnejši razvoj. Nadalje vam svetuje pri izbiri najugodnejše kreditne linije in najboljše naložbe vašega denarja; lahko vam tudi priskrbi stroje v leasingu s posredovanjem Italease po izredno ugodnih pogojih. Predvsem pa vam pomaga z različnimi obrtniški krediti po izredno ugodni obrestni meri, saj so naši uslužbenci dobro poučeni o vseh državnih in deželnih zakonih in o raznih oblikah finansiranja obrtništv. Nadalje se naše banke zavzemajo, da vam omogočijo vse predvidene kreditne olajšave — saj delujejo z vami v tej deželi in so z vami zainteresirane za razvoj njenega obrtništv in gospodarstva na splošno. V deželi je več kot 70 bančnih okenc Ljudskih bank, teh pa je devet in nanje se lahko obrnete za vsako informacijo in potrebo: Banca Popolare v Čedadu, v Codroiu, v Huminu, v Latisani, v Pordenonu, v Tarcentu, v Vidmu, Delavsko Zadržna Banka v Pordenonu in Kmečka banka v Gorici. Sedaj verjetno veste, kaj lahko zahtevate od vsake Ljudske banke!

Banche Popolari del Friuli Venezia Giulia
Ljudske banke Furlanije-Julijske Krajine vam ne nudijo samo denarja!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1983-84 V GORICI

VPISOVANJE abonentov pri blagajni Kulturnega doma v Gorici, Ul. Brass, telefon 33288, vsak delavnik razen sobote, in sicer od 12. do 15. ure do 28. oktobra. Opozarjamo, da je abonma za red B že razprodan.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Al bar dello sport».

VITTORIA 17.30—22.00 «Tuono blu».

CORSO 18.00—22.00 «Flashdances».

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Vigilantes».

EXCELSIOR 18.30—22.00 «Turbo-time».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Inšpektor Neroda».

Francoška komedija. 22.00 «Očarljivi Oskar». Ameriški erotični film.

DESKLE 19.30 «Nemir». Jugoslovanska drama.

SVOBODA 19.30 «Meč kralja Arturja». angleški spektakel.

20.30 «Očarljivi Oskar». Ameriški erotični film.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30. Stanislav Leban iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

Razgovor s predsednikom deželne družbe prof. Vladimirom Nanutom

FRIULIA-FACTOR: njene finančne usluge so namenjene vsem, tudi našim podjetnikom

Kljub nedvoumnosti določil italijanske ustave, ki vsem državljanom odkazujejo dolžnosti, a tudi zagotavlja enake pravice, se moramo zamejski Slovenci vsa povojna leta vztrajno boriti ne le za to, da nam parlamentarna demokracija omogoči nemoten vsestranski razvoj, ampak celo za sam obstoj naše narodnostne skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini. Nekaj je bilo za nas storjenega, toda mnogo premalo, zato smo si do slej morali pomagati predvsem sami, tako na kulturnem kot na gospodarskem področju, ki sta za naš obstanek življenjskega pomena.

Tako v enem kot v drugem primeru se ubadamo s finančnimi težavami, ker nam država odmerja sredstva z

nastala šele marca letos, predseduje pa ji Slovenec, prof. Vladimir Nanut. Obiskali smo ga v njegovi pisarni v petem nadstropju poslopja v Ul. Trento 2, kjer je tudi sedež deželnega ravnateljstva za industrijo in obrt, da bi nas podrobneje seznanil z dejavnostjo in značilnostmi družbe.

«Factoring» se je v Italiji rodil uradno pravzaprav že pred dvajsetimi leti na pobudo finančne družbe zavoda Banca Nazionale del Lavoro IFI, toda šele v poslednjih dveh, treh letih se je pričel zares uveljavljati, in to na podlagi tovrstnih izkustev v tujini. Današnji obseg poslov znaša 6.500 milijard lir, v bodoče pa se bo nedvomno močno povečal. Kaj je factoring?

Vsak podjetnik, pa naj bo to mali industrijec, obrtnik ali ponudnik za jetnejših služnosti, sam ve, kakšni krizi in težave so pri usklajanju računov med dobički in dolgovi. Če je uvoznik ali izvoznik ali oboje hkrati, so sitnosti še večje. Ko nabaviš surovino ali polizdelek, moraš dobavite lja plačati; ko prodaja izdelek, morajo drugi tebe plačati in tedaj se domeniš za odplačilni rok, ki gre od 30 ali 60 do 90, 120 in še več dni. Pogodba s kupcem - dolžnikom terja birokratsko - administrativno obremenitev, ki pomeni čas in denar, saj moraš za vse to razpolagati s posobnim osebjem, poleg tega predpostavljaj, da boš 30, 60, 90 ali več dni brez tistih, denimo, 100 milijonov lir, ki ti jih mora odjemalec odšteti za kupljeno blago. Kaj storiš, posebno v današnjih razmerah inflacije, viso

ke cene denarja, slabe likvidnosti? Obrneš se za kredit na banko (kljub zajetni obresti), toda banka ugotovi, da nisi zadostno «likviden» in ti posojilo odreče.

Tedaj zaprosiš za pomoč eno izmed približno 30 finančnih družb (kolikor jih je danes v Italiji), ki se bavijo s «factoringom» in katerih vsaka se naslanja na ta ali oni denarni zavod. Med njimi je najmočnejša že omenjena IFITALIA (BNL). Družba ti bo «odkupila» fakture in poslej skrbela za vse birokratske in administrativne zadeve, ki so dotlej bile v tvoje breme. Skrbela bo za finančne operacije s tvojimi odjemalci, posodila pa ti bo tudi vsoto denarja, ki ti jo dolguje odjemalec za kupljeno blago. Vrnil boš, ko ti jo bo dolжник poravnal.

Kje je prednost factoringa nasproti bančnim operacijam? Prvič v tem, da ti IFITALIA poleg posojila nudi popoln «servis», tako da ti ni treba vzdrževati ustreznega osebja pa še elektronskih naprav. Drugič pa (v odgovor na vprašanje, kako to, da ti taka družba laže da posojilo, kot pa banka), ker IFITALIA ne gre brskati v tvojo likvidnost, saj moraš itak biti soliden, pač pa pošteno prečeše finančno trdnost tvojih odjemalcev; in čim je enkrat to trdnost do dobra preverila, bodo nadaljnje operacije tekle kot po olju.

Toda takšne usluge «factoringa» krepko stanejo, razen tega se jih do nedavnega marsikateri podjetnik ni rad okoristil iz nezaupljivosti. In tako je nastala družba FRIULIA-FAC-

TOR. Namreč z namenom, da podjetnikom-prositeljem ublaži stroške z olajšavami pri odplačevanju obresti na posojila. Medtem ko znaša obrest za redni factoring 21,25 od sto, se po zaslugi te družbe obrest zniža na 18,25 od sto, torej kar za tri odstotke, pri čemer pa treba upoštevati, da olajšava poleg kredita zaobjema tudi celoviti birokratsko - administrativni servis. To je še zlasti značilno, če ugotovimo, da banka servisa ne nudi in da za posojilo kot tako terja obresti od 19 do 22 odstotkov. In še: FRIULIA-FACTOR prevzame nase tudi rizik za primer, da ti kupec blaga ne more plačati. Kolikšne so navedene prednosti še posebno za mlada podjetja, je na dlani.

Družba IFITALIA ima za tovrstna financiranja na razpolago 31,5 milijarde lir, tem pa gre prišteti še 3,5 milijarde posebne deželne dotacije,

kar znese skupno 35 milijard lir, namenjenih poprečno operacijam s 120-dnevnim izplačilnim rokom. Pri deljevanju kreditov daje FRIULIA-FACTOR izrecno prednost malim in srednjim podjetjem, tako je 65 odstotkov razpoložljivih sredstev namenila obratom, v katerih je zaposlenih manj kot 300 delovnih moči. Kakšna naj bi bila porazdelitev teh sredstev po pokrajinah? Videmski pokrajini pojde 35 od sto, pordenonski 30 od sto, tržaški 20 od sto in goriški 15 od sto, vendar, kot meni upravni svet družbe, cum granu salis: FRIULIA-FACTOR hoče zadovoljiti čim večje število prosilcev, zato bo po potrebi zaposlala deželno upravo še za dodatna sredstva. Pripomba: družba ne finansira javnih ustanov, ker so znane po tem, da sila počasi plačujejo dolgove.

DRAGO GAŠPERLIN

Vladimir Nanut

lekarniško tehtnico: v bilancah kulturnih ustanov zevajo primanjkljaji, v gospodarskem aparatu pa nismo deležni raznovrstnih prispevkov in podpor v enakem merilu kakor večinski dejavniki. Diskriminacija? Seveda, morda pa kdaj pa kdaj tudi sami nismo znali izkoristiti te ali one priložnosti s trmo in odločnostjo, kakršni nam lahko velevata podjetnost in sposobnost naših ljudi. Leta že poudarjamo, da brez trdne gospodarske osnove kot «manjšina» ne bomo šli daleč, toda to osnovo si moramo mimo hvalevrednega delovanja in napredovanja naših gospodarskih struktur izboriti tudi kot posamezniki v zavesti, da bi dežela Furlanija - Julijska krajina brez naše prisotnosti ne imela posebnega statuta; ta pa ji omogoča več, kot misli poprečni občan.

Primer? FRIULIA-FACTOR. To je emanacija deželne finančne družbe FRIULIA, ki je bila ustanovljena leta 1966 z namenom prispevati, kot piše v njenem statutu, h gospodarskemu razvoju Furlanije - Julijske krajine s soudeležbo pri glavnih delniških družbah in siceršnjimi denarnimi operacijami, vendar strogo v okviru deželne razvojnoprogramske politike. FRIULIA-FACTOR je

Podjetje

Ritossa

S. n. c.

aluminijaste zasteklitve

bo predstavilo nov tip zasteklitve s profilom.

ALPHA

28. 29. 30. oktobra v svojih poslovnih prostorih

Nova industrijska cona pri Orehu - MILJE

apiprostatin®

APIPROSTATIN lajša težave pri hipertrofiji prostate

APIPROSTATIN priporočamo moškim pri težavah pri uriniranju, ki jih povzročata povečana prostata in nebakterijalna vnetja prostate

hp medex p.o.
zivilska industrija ljubljana, jugoslavija

Bruno Križman

Amerika, Amerika

1. Na Brniku že poldrugo uro z Duškom čakava na letalo. Namenjena sva v Ameriko, v ZDA. V Ljubljani naju je dež premočil in prisilil, da sva iz nahrbtnikov povlekla K-way in celo dežnik, s katerim v glavnem preganjava dež. Za najino nejevoljo je morda krivo tudi dejstvo, da bomo leteli z DC-10, o katerih pravkar teče razprava, ali so motorji dovolj trdno pritrjeni na krila.

Končno pride preko zvočnika opozorilo, da se DC-10 približuje Ljubljani. Do New Yorka bomo leteli nepretrgoma 9 ur. Tam naj bi imela dve uri časa, da prideva v mesto do avtobusne postaje, dobiva nujne informacije in kupiva karte. Zamuda letala bo vse to precej zapletla. Začelo se bo torej z nepredvidenimi težavami.

Za skupno potovanje v ZDA sva se dogovorila samo okvirno. Le malo pred odhodom sva izdelala dokaj točen načrt, ki je predvideval obisk najzanimivejših znamenitosti, spoznavanje ljudi in ameriške družbe. Nekaj znancev na strateških točkah ZDA nama bo nudilo možnost oddiha in drugih materialnih dobrin. Istočasno naj bi tam spoznala tudi del vsakodnevnega življenja.

V ZDA odhajava v glavnem s predsodki. Bogate informacije, ki od tam prihajajo, coca cola, glasba, potrošništvo itd., ki jih Evropa iz Amerike uvaža, nama dajejo vtis, da ameriška družba za navadnega

človeka morda ni najbolj primerna. Vsaj za Evropejca ne. Sadovi delovanja ameriške družbe v svetu pa tudi niso taki, da bi iz ZDA delali obljubljeno deželo. Na potovanju bova skušala ugotoviti, ali so najini predsodki upravičeni. Naravne lepote in krajevne zgodovinske zanimivosti naj bi napolnile preostali čas najinih 28 dni hitrega tavanja od New Yorka do San Francisca in nazaj. Na spisku so narodni parki, indijanska naselja, puščave, gore, mesta ter še in še. Sele na mestu samem se bo izkazalo, da ti strahovite razdalje ne omogočajo ogleda tolikih zanimivosti in da bova morala najin načrt precej skrócićti.

Medtem sva na letališču že v vrsti pri dodeljevanju sedežev. Najini sopotniki so v glavnem starejši ljudje, slovenski izseljenci, ki so bili na obisku

Letalo, ki naju bo odpeljalo z Brnika

v domačih krajih. Mnogi nosijo veliko značko z napisom «Yankovic», ki je gotovo potovalna agencija. V hipu jih vse prekrstiva v Jankoviče. Iz njihovih pogovorov izhaja zadovoljstvo, da so bili v domačih krajih, vendar tudi, da se radi vračajo v Ameriko. Slikovita je njihova ameriška slovenščina in ko eden od simpatičnih Jankovičev s krepkimi besedami napade trojico Nemcev, ki hočejo na zvit način priti do prvih mest v vrsti, je smeh neizbežen. «Jeb... boga. Če jaz lajkam (iz angl. like) stat u lajni (iz angl. line - vrsta), tudi ti moraš lajkat stat u lajni.» Nemci, doma prototip discipline, se skoraj pogreznjejo od sramote in priznajo poraz.

Vzletimo. Oblaki nam zastirajo pogled na Avstrijo, Nemčijo, Belgijo, Anglijo in Irsko, čez katere letimo. Tudi Atlantik je pokrit. Pogled večkrat zdrsne na uro v upanju, da bova kljub zamudi le pravočasno prišla do avtobusne postaje. Nad ameriško obalo je jasno. Letimo vzdolž Nove zemlje, morje luči pa nam že uro pred pristankom najavi New York. Letimo nad Long Islandom, ki meji na vele-mesto. Zaskrbljena sva zaradi poznega prihoda. V obupu se obrnem do mladega Kranjčana, ki se vrača prav v New York po počitnicah doma. Mož se izmika in zadevo opustim. Bo, kar bo. Potovanje z nahrbtnikom terja svoje dogodivščine.

Letimo že tako nizko, da jasno vidimo dolge vrste avtomobilov po magistralah predmestij. Končno pristanemo. Mehko. Poveljnik Bogataj in posadka sta deležna toplega aplavza. V temi ni jasnih obrisov letališča John F. Kennedy, dolge vrste raznobarnih luči pa dajo slutiti, da gre za objekt strahovitve vrveže in razsežnosti. Dan kasneje bereva v časopisu, da je na letališču tudi sovjetski iljušin in da Američani ugotavljajo, ali hoče plesalka Vlasova res domov.

Danes v Vidmu v 4. kolu italijanske košarkarske C-1 lige

Jadran odločen iztržiti še nov par točk v gosteh

Srečanje se bo pričelo ob 21. uri v telovadnici v Ulici Marangoni

Po razburljivem derbiju s Servolano bodo Jadranovci košarkarji drevo gostovali v Vidmu, kjer se bodo pomerili z domačim moštvom Abitare (bivši Eurocar). Videmsko moštvo je letos zapustil playmaker Bettarini, ki je ponovno v vrstah videmskega prvoličarja Gedeca, za Abitare pa bo zopet nastopil Zagaglia, ki je igral skoraj za vse deželne tretjeligaše.

V Jadranovem taboru se še ni povsem polegla grenkoba zaradi nedeljskega poraza, zato pa bodo žagarjevi varovanci odslej morali igrati mnogo bolj zbrano in priskebno, tako v gosteh kot na domačem igrišču. Moštvo mora izboljšati obrambo in zapiranje prostora pod košem, v napadu pa morajo beki zaigrati učinkoviteje, metati natančneje, tudi zato, da razbremeni Bana in Viteza, ki sta vedno de-

ležna posebne pozornosti s strani nasprotnikove obrambe.

Vsekakor je treba priznati, da so imeli jadranovci letos najbolj neugoden začetek prvenstva, odkar nastopajo v tretji ligi, saj menimo, da bi odsotnost dveh standardnih igralcev, kot sta Ivo Starc in Robert Daneu (ki še ni povsem narejen z nogo) negativno pogojevala igro vsakega moštva.

V Vidmu bodo «plavi» jurišali na zmago, o tem ne dvomimo in upamo, da bo današnje srečanje sovpadalo s koncem letošnje «začetne» krize Jadrana.

Obveščamo Jadranove navijače in ljubitelje košarke, da bo srečanje med moštvom Abitare in Jadranom v Vidmu, v telovadnici v Ulici Marangoni, s pričetkom ob 21. uri.

(Cancia)

MED MLADINCI

Prestizna zmaga Sloginih odbojkarjev

Sloga — Volley 80 Duke 3:1 (10:15, 15:13, 15:10, 15:7)

SLOGA: Filipič, Milkovič, Ipavec, Bandelj, Simonič, Krpan, Marko in Albert Komar, Hrovatin, Kralj, Gučič, Bitežnik.

V prvi tekmi mladinskega prvenstva je Sloga osvojila prestižno zmago. Premagala je namreč ekipo Volley 80 Duke, katere igralci nastopajo v deželni D ligi. Zmaga naših fantov ni bila nikoli v dvomu, ker so zaigrali v izrednem slogu, razen kratkih pavz v prvem setu, ki so bile posledica treme. Za zmago moramo pohvaliti vse, posebno pa mladega Marka Komarja. (Inka)

● EUGENIO FERRARI je na večerajšnji tiskovni konferenci med drugim povedal, da v novi sezoni računajo na dva nova motorja, 126 B in 154 na štiri cilindre. Poleg tega bodo še vnesli druge izboljšave, z gumami pa jih bo še naprej oskrbovala Goodyear.

Za namiznoteniške igralke Krasa

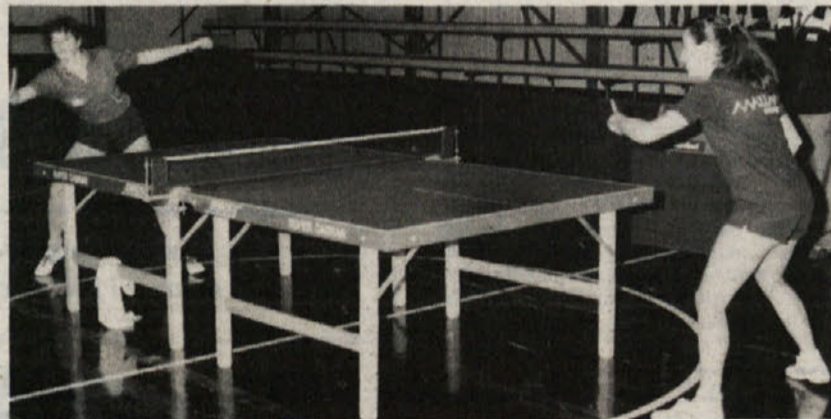
V Cagliariu le gola formalnost?

Krasove igralke čaka danes nadaljše (in tudi najdražje) gostovanje v letošnjem prvenstvu ženske namiznoteniške A lige. Ob 18.30 bodo nastopile v sardinjskem glavnem mestu Cagliariu, kjer pa ne bi smele imeti velikih težav za osvojitve druge prvenstvene zmage.

Z ozirom na razpoložljivi igralni kader in tudi dosežane nastope je Cagliari najšibkejša ekipa v prvoličarski konkurenci in zato menimo, da je dejansko nemogoče vsako neprijetno presenečenje. Za Cergolovo, Doljakovo in Sedmakovo bi to morala biti le prvenstvena formalnost in obenem priložnost, da še bolj izpilijo svojo taktično igro pred izredno pomembnim nastopom, ko se bodo 5. novembra v Repnu pomerile z nevarnim neapeljskim Stetanom.

MOŠKA C LIGA

Jutrišnji nastop Krasa v moški namiznoteniški C ligi bo jasno pokazal,

kakšne so možnosti za obstanek v družbi tretjeligašev. V Repnu prihaja ob 10. uri novinec Italcantieri iz Tržiča, ki je pred tednom dni prepričljivo zmagal in si tako zagotovil prednost dveh točk. Kras tokrat nima alternative in mora odločno star-

lati na zmago, s katero bi dohitel na lestvici svojega tekmeča. Pred nekaj meseci so na kvalifikacijah za prestop v C ligo krasovci prepričljivo premagali Tržičane in tudi se bodo jutri potrudili, da bi zmaga ostala doma. (B.S.)

DANES IN JUTRI NA NOVOGORIŠKEM

MOTOKROS — Osrednji dogodek športnega značaja na Novogoriškem je prav gotovo tekmovanje v motokrosu, ki bo jutri s pričetkom ob 12.30 na tekmovalni stezi v Sempasu. V predpisanim roku se je prijavilo kar 84 tekmovalcev iz Slovenije, Furlanije - Julijske krajine in Koroške. Na sporedu bosta dve dirki v treh kategorijah.

V kategoriji do 80 ccm bo nastopilo 12 tekmovalcev, med katerimi bo tudi letošnji republiški prvak Vinčič. V kategoriji do 125 ccm se bo pomerilo 33 pilotov, med temi tudi jugoslovanski podprvak Urbani, domačin Simičič ter Italijan Caccia, ki je zmagal že dvakrat na dirkah za svetovno prvenstvo. V kategoriji do 250 ccm pa bo tekmovalcev kar 40 in med temi jugoslovanski prvak Avbelj.

ODBOJKA — V 1. SL bo jutri ob 10. uri srečanje med Novo Gorico in Palomo iz Branika.

NOGOMET — V 1. SL bo domača

ekipa Vozil igrala jutri ob 14.45 proti železničarju iz Maribora.

V okviru goriške lige so pari naslednji (danes): Bilje - Adrija, Vozila - Vodice; (jutri): Komen - Tolmin, Brda - Renče.

ROKOMET: v primorski ligi bodo rokometiši Nove Gorice igrali jutri dopoldan proti ekipi iz Ilirske Bistrice.

● «TROFEJA BARACCHI». Na današnji kolesarski dirki za trofej Baracchi, na kateri bodo tekmovala dvojice, bodo med profesionalci le trije Italijani: Contini bo dirkal skupaj s švicarjem Gisigerjem, Torelli in Gradi pa bosta tekmovala skupaj.

● **AMERIŠKI KOŠARKAR KEVIN MAGEE**, ki je lani igral pri Star Varese, bo lahko tudi letos nastopil v Evropi. Tako sta se domenila ameriško društvo Phoenix Suns, pri katerem je nastopal Magee in društvo iz Vareseja, ki je do igralca imelo opcijo.

Jugoslovansko košarkarsko prvenstvo

Olimpija pri Partizanu

Derbi kola (TV prenos) v Zagrebu: Cibona - Zadar

Četrto kolo jugoslovanskega košarkarskega prvoličarskega prvenstva ponuja že nekaj zelo zanimivih dvobojev med ekipami, ki so na čelu začasne lestvice. Presenetljivi beograjski novinec IMT igra doma proti državni prvaku Bosne, ki je v prejšnjem kolu uspešno gostovala v Titogradu. Derbi kola pa bo vsekakor v Zagrebu, kjer se bosta pomerili Cibona in Zadar, ki sta doslej zabeležila vsak po dve zmagi. Zagrebčani igrajo letos brez pravega centra, saj ni Knega, Zadrčani pa se opirajo predvsem na zelo razpoložljivega Skročaja, enega zadnjih veteranov jugoslovanske košarke.

Pred dokaj težko nalogo je tudi ljubljanska Olimpija, ki bo v Beogradu igrala proti Partizanu. Drvarjevi varovanci so prejšnjo soboto le polčas kljubovali Ciboni, nakar so vidno popustili, tudi zavoljo pomanjkanja enakovrednih menjav za začetno peterko. Vilfan, ki je zaradi poškodbe zapustil igrala s polovično močjo, je okreval in utegne biti a-

dut, vendar tudi Beograjčani potrebujejo točke, saj jim doslej ni šlo kdove kako od rok.

SPORED 4. KOLA

V Beogradu: IMT - Bosna; v Šibeniku: Šibenka - Budućnost; v Skopju: Rabotnički - Crvena zvezda; v Zagrebu: Cibona - Zadar; v Beogradu: Partizan - Olimpija; v Čačku: Borac - Jugoplastika.

● **DISCIPLINSKA KOMISIJA ITALIJANSKE** nogometne zveze je zaradi izjav tisku v «zadevi Zico» (stvar je stara že nekaj mesecev) do 21. decembra letos izključila predsednika Udineseja Lamberta Mazzo in do 21. januarja prihodnjega leta glavnega ravnatelja Franca Dal Cina.

● **ZICO OSTANE**. V zvezi z govoricami, da se bo prihodnje leto vrnil k svojem nekdanjemu klubu Flamengo, je brazilski as izjavil, da je za Udinese podpisal triletno pogodbo in da svojo obvezo namerava tudi spoštovati.

Juan Antonio Samaranch velik optimist

GENOVA — Priprave na olimpijske igre, ki bodo prihodnje leto v Los Angelesu, tečejo kot po maslu. Tako je včeraj dejal predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch, ki je na obisku v Genovi. Samaranch je tudi izrazil upanje, da bodo našli rešitev tudi za nogometni turnir, na katerem ne bi smeli nastopiti profesionalni igralci kot tudi ne tisti, ki so se udeležili svetovnega ali evropskega prvenstva.

Tudi glede nastopa sovjetskih tekmovalcev je Samaranch menil, da ne bi smelo priti do zapletov; dejal je, da se je Sovjetska zveza obvezala, da ne bo nikoli izrabila bojkota kot političnega orožja, poleg tega pa bo že prihodnje dni neka sovjetska delegacija obiskala Los Angeles.

Iger v Los Angelesu se bo udeležilo 12.800 atletov, kar je največ doslej. Nobenih težav nimajo niti s prodajo vstopnic (za atletiko so jih na primer že razprodali) in računajo, da bodo v najslabšem primeru zagotovo krili vse stroške.

De Falco in Romano v državni reprezentanci

MILAN — Za prijateljsko nogometno srečanje, ki bo 26. t.m. med italijansko in švicarsko državno B reprezentanco (under 21), sta bila med drugimi sklicana tudi igralca Triestine Francesco Romano in Francesco De Falco. Igralci se bodo pod vodstvom trenerja Valcareggija sešli v ponedeljek v Trstu.

Brazilija in Urugvaj finalistata ameriškega pokala

BUENOS AIRES — Brazilija in Urugvaj sta finalistata ameriškega nogometnega pokala (ki odgovarja evropskemu prvenstvu). V polfinalu je Brazilija tudi v povratni tekmi izenačila proti Paragvaj (0:0), vendar jo je rešil žreb. Urugvaj je prav tako v povratni tekmi proti Peruju izenačil (1:1), vendar je prvo srečanje tesno odločil v svojo korist (1:0). Brazilija je nastopila v naslednji postavi: Leao, Leandro, Marcio, Andrade, Mozer, Junior Renato Gaucho (v 46. min. Careca), Jorginho, Roberto, Renato (v 46. min. Tit), Eder

Prijateljska odbojarska tekma

Meblo - Paloma Branik drevo v Nabrežini

Odbojkarice Palome Branika iz Maribora bodo prispele v Trst že danes. Kot je znano, bodo jutri nastopile na 4. «Memorialu Nede Mijot» in prisotnost odličnih odbojkaric iz Maribora so izkoristili tudi za prijateljsko tekmo z našo združeno ekipo Meblo, ki bo že drevo v Nabrežini. Varovanke trenerja Jurmana bodo tako imele odličan test pred jutrišnjima nastopoma na memorialu in pred samim pričetkom prvenstva v italijanski B ligi. Tekma bo še toliko bolj zanimiva, ker bodo nastopnice Mebla nastopile z najboljšo postavo.

Če bo domači trener Jurman poslal na igrišče najboljšo postavo, pa bo njegov kolega Edo Dolinšek lahko tudi taktiziral in bodo imele tako možnost igrati tudi rezerve, ki bodo med prvenstvom samo občasno prisloščile soigralkam na pomoč. Tekma se bo pričela ob 20. uri.

● **VEČINA PERUJSKIH NOGOMETNIH DRUŠTEV** je v izrednih finančnih težavah zaradi vse višjih stroškov in skromnega obiska. Položaj je tako težak, da celo dvomijo, da bodo do kraja speljali letošnje prvenstvo.

Že štirje Italijani v finalu

RIM — Na svetovnem boksarskem prvenstvu v Rimu je sinoči Italijan Romolo Casamonica v supervelter kategoriji povsem nepričakovano premagal Kanadčana Shawna O'Sullivan in se tako uvrstil v finale.

V finale so se uvrstili tudi Maurizio Stecca (petelinja kategorija), Luciano Bruno (velter kategorija) in Noè Cruciani (srednja kategorija). V finalu se bo Stecca srečal s Teraponom (Tajska), Bruno z Američanom Essetom, Crucianj pa s Korejcem Shinom, ki je v polfinalu odpravil Jugoslavana Redžepija.

● V SAINT VINCENTU se bo svetovni prvak v peresni kategoriji (WBA) Panamec Eusebio Pedroza drevo pomeril z izzivalcem, Dominikancem Josejem Cabo.

Danes SOBOTA, 22. OKTOBRA

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A LIGA

18.30 v Cagliariu: Cagliari - Kras

KOŠARKA

C-1 LIGA

21.00 v Vidmu, Ul. Marangoni: Abitare - Jadran

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

17.30 na Kontovelu: Kontovel - Libertas TS

NOGOMET

NAJMLAJŠI

15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Romans

CICIBANI

14.30 na igrišču S. Andrea v Gorici: Juventina - Audax S. Anna; 14.30 pri Giarizzolah: Giarizzole - Breg; 14.30 na Proseku: Primorje - Costalunga

Domači šport

MLAJŠI CICIBANI

15.15 pri Giarizzolah: Giarizzole - Breg

ODBOJKA

DEKLICE

15.30 pri Banih: Sloga - Kontovel

PREDPRVENSTVENI TURNIR

15.30 v Repnu: Repnu - nastopajo Sloga, OMA in Prata

PRIJATELJSKA TEKMA

20.00 v Nabrežini: Meblo - Paloma Branik

Jutri

NEDELJA, 23. OKTOBRA

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu: Vesna - Muggesana

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Repnu: Kras - Aurisina;

14.30 v Bazovici: Zarja - Primorje

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebčah: Primorec - Sagra-

Gaja; 14.30 na igrišču S. Andrea v

Gorici: Juventina - Villesse; 14.30 v

Sovodnjah: Sovodnje - Piedimonte;

14.30 v Dolini: Breg - Chiarbola

NARAŠČAJNIKI

9.00 v Gradišču: Torriana - Sovod-

nje; 10.30 v Bazovici: Zarja - Zaule;

10.00 v Dolini: Breg - S. Luigi FY

NAJMLAJŠI

11.30 v Dolini: Breg - San Vito; 8.00

na Opčinah, Ul. Alpini: S. Andrea -

Primorec; 8.45 v Križu: Vesna - Opi-

cina; 10.30 v Repnu: Kras - Roia-

nese

ZAČETNIKI

9.00 v Dolini: Breg - Costalunga;

9.00 na Proseku: Primorje - S. Gio-

vanni

ODBOJKA

DEKLICE

9.30 v Trstu, telovadnica Morpurgo;

CGS Sergio - Friulexport

MEMORIAL NEDA MIJOT

9.30 in 15.00 v Trstu, stadion «L.

maj»; nastopa tudi Meblo

PREDPRVENSTVENI TURNIR

9.30 v Dolini, občinska telovadnica;

nastopajo Breg, OMA in Vič

INTERLIGA

9.30 v Kanalu: nastopa tudi Sokol;

9.30 v Kopru: nastopata tudi Sloga

in Kontovel; 9.30 v Gorici: nastopa

tudi Olympia

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

12.00 v Miljah: Edera Casa del Fri-

go - Bor Radenska; 11.00 v Miramar-

skem drevoredu: Ferroviario - Polet.

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Repnu: Kras - Italcantieri

Tržič

V Bazovici drugi letošnji slovenski derbi druge amaterske lige

Zarja-Primorje: točka bi obema ekipama dobro zalegla

V 1. amaterski ligi Vesna proti nevarnemu novincu Muggesane - V 3. AL gostuje le Gaja - Mladost počiva

1. AMATERSKA LIGA

VESNA — MUGGESANA

Ceprav jutrišnji nasprotnik Vesne je lansko sezono igral še v 2. AL, naloga Križanov tokrat ne bo lahka. Enajsterica Muggesane, katero vodi bivši član Triestine Giorgio Ive, kljub temu da je letos precej pomladila svoje vrste, je do sedaj dokaj prese-netila. Muggesana je namreč do se-daj doživela en sam poraz (2:0 z Gra-desejem), ter je v petih tekmah zbra-la kar sedem točk. Priznati vsekakor je, da Vesna se je do se-daj še kar dobro odrezala, saj je klo-nila le S. Giovanniju ter dosegla štiri remije. Tudi jutri bi točka za Ve-sno predstavljala lep uspeh, čeprav mnogi računajo na prvo prvenstveno zmago.

2. AMATERSKA LIGA

ZARJA — PRIMORJE

O srednja tekma nedeljskega zavrt-ljaja bo nedvomno derbi v Bazovi-ci, za katerega seveda vlada veliko zanimanje, saj sta ekipi v tem za-četnem delu igrali s spremenljivo srečo. Zarja je namreč še kar dobro startala, saj je doživela en sam po-raz in še tega na domačih tleh (Ra-dio Sound 1:0). Primorje pa se ne more ponašati z dobrimi rezultati, saj imajo Prosečani le dve točki. Po-leg tega pa je proseška enajsterica

dobesedno odpovedala v napadu. Pri-morje je namreč v 450 minutah igre doseglo le dva gola, eden je celo pa-del iz avtogola.

O jutrišnjem derbiju nam je odbor-nik Zarje Stojan Metlika dejal: «Der-bi je pač vedno derbi in zato je vsa-ko predvidevanje nemogoče. Nekoli-ko bolj favorizirani smo seveda mi, predvsem ker igramo na domačih tleh. Pozabiti pa ne smemo, da je Pri-morje na repu lestvice ter da ima le dve točki. Zato bodo Prosečani prišli v Bazovico s trdnim namenom, da iztržijo najmanj točko. Tega se se-veda mi dobro zavedamo in prav za-radi tega nam bi tudi ena točka še kar dobro zalegla.»

KRAS — AURISINA

Težka naloga čaka tudi Kras, saj Aurisina se je do sedaj dobro izka-zala. Ekipa Krasa pa je prav v čet-rtkovi prijateljski tekmi pokazala, da je v dobri formi. Kras je v četrtki igral proti izbrani reprezentanci 2. in 3. AL in jo je premagal s 4:1. Med streli se je vpisal tudi Lo Faro, ki je v tem tednu prestopil od Staran-zana h Krasu. Po Vidaliju, Coviju, Rosettiju, Di Noiiju in Lo Farom, je Kras verjetno končal z nakupi nogo-metašev za letošnje sezono, saj se »borza« amaterskih nogometišev kon-ča 31. t.m.

Zarjani (na sliki proti Radio Sound) bodo v slovenskem derbiju igrali doma s Primorjem

3. AMATERSKA LIGA

PRIMOREC — SAGRADO

Po visokem porazu, ki so ga Tre-benci doživeli prejšnjo nedeljo, bo to-krat zmaga obvezna. Vendar v goste pride ekipa, ki letos ni še doživela poraza in prav s Poggiom in Ital-cantierjem deli prvo mesto. Točka bi zato že zadovoljila Trebence.

UNION — GAJA

Lažja naloga vsekakor čaka Gajo, ki proti Unionu ne bi smela imeti pro-blemov, da pospravi novi par točk. Gajevci pa nikakor ne smejo raču-nati, da imajo točko že v žepu, kajti vsako podcenjevanje nasprotnika bi jih lahko tudi drago stalo.

BREG — CHIARBOLA

Po izredno slabem začetku (trije porazi, en remi) Breg tokrat res ne sme zatajiti. Nasprotnik sicer ne bi smel predstavljati nemogoče ovire. «Plavi» pa bodo morali igrati bolj zbrano in dinamično kot doslej. (B.R.)

SOVDNJE — PIEDIMONTE

Sovodnjcem pridejo na obisk Pod-gorci, ki so letos precej obnovili eki-po in to (če gledamo dosedanje rezultate) dokaj uspešno. Gostje so nam-reč na drugem mestu razpredelnice in so se verjetno vključili v krog e-kip, ki se bodo borile za napredova-nje. To dejstvo bo precej otežkočilo nalogo slovenskim nogometišem, ki se bodo spoprijeli z borbenim in odločnim nasprotnikom. Sicer bodo morali Marsonovi varovanci igrati na vse ali nič, kajti točki na razpredel-nici sta očitno premalo.

JUVENTINA — VILLESSE

Štandžcem, ki so doslej okusili štiri zaporedne poraze, se obeta dru-ga težka preizkušnja. V goste bodo namreč sprejeli enajsterico iz Vileša, ki sodi med najboljše ekipe in je trenutno s Podgorci na drugem mestu razpredelnice. Spričo doseda-njih negativnih rezultatov je težko na-povedati, kako se bo srečanje izteklo. Štandžcem (da bi razbili led) bi verjetno prijal tudi remi:

Mladost počiva.

Ob koncu letošnje zelo uspešne sezone

Prijeten društveni večer JK Čupa

Društvenim prvakom podelili nagrade - Vzpon jadranih desk

Društvenim prvakom so podelili pokale

JK Čupa je priredil v hotelu Si-stiana v Sesljanu društveni večer za člane in prijatelje. Vabilu se je od-zvalo lepo število jadrancev, ki so si ob prigrizku ogledali tudi film o društveni slovesnosti ob otvoritvi no-vih pomolov ter o regati za kajutne jadrnice. Odbor je izkoristil priliko,

da je nagradil društvene prvake. Na-grajeni so bili: v razredu Optimist Tom Hmeljak, v razredu lahkih jadrnic Aleksander Semen, v razredu FJ Egon Štoka in Sonja Rupel, za kajutne jadrnice pa so bili nagrajeni Dario Faggin v tretjem razredu, Darko Malalan v četrtem ter Dario

Bensj v petem razredu.

Sobotni društveni večer je prak-tično zaključil sezono, ki je bila le-tos zelo uspešna. Število članov JK Čupa se je letos znatno povečalo in to predvsem zaradi zanimanja za jadrnalne deske. Poleti se na dru-štvenem prostoru v Sesljanu zbralo veliko mladine in število društvenih jadranih desk ne zadostuje več.

Novost je bila letos tudi reditelj na društvenem prostoru, ki je bil vsak dan od 9. do 19. ure odprt vsem članom. Reditelj si je moral zapisovati imena uporabnikov čolnov in jadranih desk, morebitne škode ter paziti, da so bila vsa jadra in jadrnice po uporabi primerno po-spravljene.

Prav zaradi velikega zanimanja mladine, se je letos ustanovil mla-dinski odbor, ki se redno sestaja in aktivno sodeluje pri delovanju JK Čupa.

V bistvu pa se sezona za nekatere člane JK Čupa ni končala. Deskarji bodo morali skozi vso zimo vestno trenirati, da bodo v najboljši for-mi, ko bodo spet stopili na jadrnalne deske. Nekateri prostovoljci pa se bodo ukvarjali z manj prijetnim de-lom, se pravi s popravilom in bar-vanjem jadrnic. (S.R.)

Pred pričetkom odbojarske C-1 lige

Danes turnir Sloge

Nastopali bosta tudi OMA in Prata

Od prvenstva v C-1 odbojarski ligi nas loči še točno teden dni. Ta ko-nec tedna zato razna društva izbirajo tako, da prirejajo razne turnirje, na katerih bodo preizkušala moči svojih ekip. To velja tudi za SZ Sloga, ki bo danes v repenski občinski telovad-nici priredilo turnir, katerega se bo-sta udeležili še tržaška OMA Olim-pic in Prata iz Pordenona. Vse tri ekipe so se na prvenstva skrbno pri-pravile. OMA, ki je lani napredovala v B ligo, nastopa z nekoliko spre-mnjeno postavo, saj so nekatere lan-skoletne igralko ekipo zapustile. Kljub temu ima v svojih vrstah več dobrih igralk in po našem mnenju v B ligi nikakor ne bo odigrala podrejene vloge.

Prata bo nastopala v C-1 ligi, ven-dar ne v isti skupini kot ostali naši tretjeligaši. Pordenonska ekipa ne skriva svojih ambicij za prestop v vi-sjo ligo. V njenih vrstah bodo nam-reč nastopile tudi nekatere igralko, ki so lani branile barve Fiume Ve-neta.

Za Slogo je turnir seveda še kako koristen, saj bo trener Drasič na njem lahko ugotovil dejansko moč in vred-nost svojih varovank, s katerimi mis-li letos naskakovati mesto čim bližje vrhu skupine za napredovanje. Razen

Maruške Grgič, ki še ni okrevala po poškodbah na gležnju, bodo na turnir-ju nastopile vse razpoložljive igralko. Urnik tekem: 15.30 Sloga - OMA; 16.30 OMA - Prata; 17.30 Sloga - Pra-ta. (INKA)

Jutri pa še turnir Brega

Ob današnjem turnirju Sloge pa bo jutri v Dolini podoben troboj, ki ga organizira domače društvo Breg. Po-leg ekipe trenerja Rada Grudna bo-sta nastopila še tržaška OMA (ki se bo ta konec tedna očitno podvrgla pravemu maratonu setov) in ljubljanski Partizan Vič, s katerim goji dolinski klub tesne prijateljske stike.

O ekipi OMA velja poleg zgoraj na-pisanega omeniti, da je prav v čet-tek odigrala prijateljsko trening tek-mo z Bregom in ni kdove kako za-dovoljila, saj sta se ekipi razšli pri 2:2 in Breg, ki nastopa v nižji ligi, je osvojil oba seta, v katerih sta na-stopili prvi postavi.

Kar zadeva Partizan Vič pa velja omeniti, da je v sobotnem prvem ko-lu druge zvezne jugoslovanske lige, v kateri je novinec, tesno izgubil v Splitu s 3:2.

Spored jutrišnjega turnirja je naslednji (začetek ob 9.30): Breg - OMA, Breg - Vič, OMA - Vič.

Šah v Novi Gorici

Jutri ob 9. uri bo v Novi Gorici e-kipno šahovsko prvenstvo Primorske. Tekmovanje bo v organizaciji šahov-skega društva Nova Gorica v prostori-hotela Sabotin.

Šahovsko društvo Videm (Udine) bo 12. novembra organiziralo šahovsko srečanje ekip iz Celovca, Vidma in Nove Gorice. Prireditelj bo v poča-stitev 1000-letnice mesta Videm in v okviru drugih prireditev, ki jih me-sto priredi ob tem svojem jubileju. (B.F.)

ŠAH

Uspeh Sežančana Štefana Hozjana

IDRIJA — Šahovska zveza Slove-nije je pod pokroviteljstvom zdravili-šča Rogasča slatnaga organizirala v veliki dvorani zdraviliškega doma le-tošnje delavsko šahovsko prvenstvo članov in članic Slovenije. Sodelova-lo je 150 šahistov in šahistk, ki so tekmovali po švicarskem sistemu de-vetih kol. Z odlično uvrstitvijo je pre-senetil mojstrski kandidat Štefan Ho-zjan (ŠD Sežana), ki je v članski kon-kurenci s 7,5 točke delil prvo do tre-tje mesto, vendar je zaradi slabšega seštevka točk po Boholcu osvojil dru-go mesto za zmagovalcem Marjanom Lasičem. (Silvo Kovač)

obvestila

Košarkarski odsek SZ Bor sporoča, da se v ponedeljek, 24. t.m., ob 17. uri na stadionu 1. maj sprej-majo prijave za ženski minibasket.

Košarkarski odsek SZ Bor obvešča, da bo seja trenerskega ak-tivna odseka v torek, 25. oktobra, na stadionu «Prvi maj» ob 20.30. Govor bo o tehničnih inovacijah.

SK Kras
Odsek za otroško telovadbo organizira jutri, 23. oktobra, tekmo-valni jesenski pohod (skupine od 4 do 5 otrok). Za predšolske otroke bo po-hod netekmovalnega značaja. Zbra-lišče bo ob 8.45 v Zagradcu, konec približno ob 11.30 - 12. uri. Otroci naj prinesejo s seboj malico. Prosi-mo za točnost in udeležbo.

SK Devin obvešča, da bo orientacijski pohod 30. t.m. in ne 23. kot prvotno javljeno.

SD Breg sklicuje 15. redni občni zbor v pone-deljek, 24. t.m., ob 20.30 v mali dvo-rani Kulturnega doma F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni!

SK Kras obvešča, da je tečaj otroške telovadbe v telovadnici OŠ v Saležu v nasled-njih dneh: torek od 16.15 do 17.15 (III. razred); sreda od 16.15 do 17.15 (V. razred); četrtek od 16.15 do 17.00 (vr-tec); petek od 16.00 do 17.00 (I. in

II. razred). V občinski telovadnici v Repnu pa je urnik naslednji: torek od 15.30 do 16.15 (vrtec); sreda od 15.00 do 16.00 (osnovna šola).

SD Dom
Sekcija za orodno telovadbo obvešča, da so treningi orodne telo-vadbe za fante ob torkih in petkih od 16. do 17. ure ter ob četrkih od 15. do 16. ure. Vadba je v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Možen je še vpis fantov, ki obiskujejo 2. in 3. razred osnovne šole.

SD Dom
Sekcija za ritmiko obvešča, da vadbha športne ritmične gimnastike poteka ob ponedeljkih od 16. do 17. ure ter ob četrkih od 15. do 16. ure. Vadba je v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Vpišejo se lahko dekleta, ki obiskujejo 1., 2. in 3. razred osnovne šole.

SZ Bor - minibasket sporoča urnike treningov za igralce letnika 1972 in mlajše: ponedeljek (li-cej), sreda in petek (I. maj) od 15. do 16.30. Igralci se lahko vpišejo ne-posredno na treningu ali v tajništvo društva.

Športna šola - Sv. Ivan telovadba za osnovnošolske otroke je ob torkih in petkih in sicer: od 15. do 16. ure za prvi in drugi razred, za višje razrede pa od 16. do 17. ure.

V prvenstvu mladincev

Prvi uspeh OK Val

OK Val Štandrež - Voll. club Cormons 3:1 (15:8, 5:15, 15:10, 15:12)

VAL: Bastiani, Vogrič, Cej, Za-vadlal, Bensa, Brajnik, Mučič, Gri-novero, Zavadlal.

Za odbojarski klub Val iz Štan-dreža se je začelo letošnje prvo pr-venstvo, to je prvenstvo mladincev. V prvem nastopu so plavo-rdeči za-beležili tudi prvi uspeh nad dokaj skromno ekipo iz Krmina. Varovanci novega trenerja Borisa Jelaviča se niso še navadili na nov sistem igre, zato niso blesteli. Poleg tega so ne-kateri igralci podcenjevali nasprotni-ka tako, da je le-ta iztrgal našim set in jih spravil v težave v zad-njem setu. Pozitivno je, da smo opa-zili velik napredek pri nekaterih po-sameznikih in gotovi smo, da se bo izboljšala tudi igra, ko bo ekipa bolj uigrana. (Zip)

Med mladinkami samo Olympia

Istočasno kot moško se je na Go-riškem v teh dneh pričelo tudi žen-sko mladinsko odbojarsko prven-stvo. V tej ligi od slovenskih šesterk bo letos nastopila le ekipa Olympie

iz Gorice. Skupno pa bo sodelovalo šest šesterek: Italcantieri in Volley Club iz Tržiča, Mariano, Torriana iz Gradišča, Libertas in Olympia iz Gorice.

Prvenstvo se bo končalo 19. de-cembra. Prvouvrščena ekipa se bo uvrstila v deželni finale.

Olympia igra domače tekme v te-lovadnici šole ITI «G. Galilei» v Go-rici (Ulica Puccini), in sicer ob čet-rtkih zvečer s pričetkom ob 20.30.

MLADINKE NA TRŽAŠKEM
Sloga — CUS 3:1 (15:9, 15:8, 13:15, 15:12)

SLOGA: Adam, Drnoušek, Gorkič, Kokoravec, Križmančič, Milič, Biz-jak, Mörpurgo, Persič, E. in K. Pu-rič.

Tudi v drugem kolu mladinskega prvenstva so slogašice osvojile ce-loten izkupiček. Tekma je bila lepa in tehnično na dobri ravni. CUS, ki je prvo tekmo gladko izgubil, je to-krat presenetil, saj se je izkazal za solidno in zlasti zelo borbena ekipo, ki zlepa ne položi orožja. Vendar so bile tudi slogašice tokrat dobro raz-položene in so prikazale zrelejšo igro od svojih nasprotnic, katere so po-vsem zaslužno premagale zlasti z dobro igro ob mreži, saj so se iz-kazale tako v napadu kot v bloku.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir - V SFRJ številka 10.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-605-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

22. oktobra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V Pekingu usmrtili 54 kriminalcev

PEKING — Pekinško srednje sodišče je obsodilo še nadaljnje štiri osebe na smrtno kazen. Gre za ljudi, ki so jih obtožili posilstva, umorov zaradi ljubezenskih povodov ter tudi zaradi navadnega pretepa. Te obsodbe je treba prišteti drugim, ki so jih izrekli okrajna pekinška mestna sodišča.

V Pekingu je šest okrajev. V dveh okrajih so obsodili na smrt v zadnjih dneh pet ljudi. Na splošno je šlo za napade na ljudi in posilstva. V nekem primeru je bil obsojen na smrt mladenič, ki je skušal posiliti neko žensko ter je pri tem rani moža, ki jo je branil.

Z obsodbami srednjega sodišča in okrajnih sodišč se je število justificiranih kriminalcev povzpelo v Pekingu od prejšnjega četrta do včeraj na 54.

V Benetkah simpozij o rakastih obolenjih

BENETKE — Še vedno ne moremo dati «končnega odgovora» o raku, lahko le bolj izrabimo izkušnje, ki jih je na onkološkem področju dobilo zdravstvo. V bistvu je treba bolj smotno in v sintoniji uporabiti razpoložljivo orožje od kirurgije pa do radioterapije, kemoterapije in najnovejše hormonske terapije.

To so končne ugotovitve primarija onkološkega oddelka na vsedravnem inštitutu za rakasta obolenja v Milanu Giannija Bonadonne na 6. simpoziju «Bristol-Myers», ki ga je v Benetkah organiziral milanski inštitut. Iz simpozija izhaja ugotovitev, da so prav klinične študije omogočile odkritje novih terapij, ki so predvsem pri raku dojk omejele drastične kirurške posege obenem pa zvišale verjetnost popolne ozdravitve. Prav tako so zabeležili viden napredek pri zdravljenju malignih limfomov (rak bezgavk) in pri levkemijah.

Kot izhaja iz simpozija so sedanje raziskave osredotočene predvsem na izredno izpopolnjene statistične študije, ki po analogiji omogočajo hitrejšo ukrepanje in boljše izbiro primernejše terapije in s tem tudi večjo verjetnost ozdravitve. Pri novotvorbah pa ostane še vedno glavna postavka bitka s časom, saj le rana ugotovitev omogoči večjo verjetnost popolne ozdravitve.

Seveda pa je treba biti pri tem izredno previdni. Saj si nista nikoli dve novotvorbi popolnoma enaki. Tudi ozdravitve niso vedno izključno rezultat medicinske terapije. Zgodi se tudi, da človeški organizem sam zaustavi in morda celo odpravi bohotenje rakastih celic.

Prav tako je treba s precejšnjo mero previdnosti sprejeti beneške trditve o uspehih kemoterapije.

Tajski kralj na ogledu

Tajski kralj Bhumipol Adulyadej (tretji od leve) si je ogledal položaj na kanalih Bangkoka, saj tajsko glavno mesto pestijo v zadnjih desetih dneh izredne padavine (Telefoto AP)

Železna lady se upira plačevanju obveznosti

LONDON — Angleška vlada ima v svojem predalu zakonski osnutek (gre predvsem za «belo knjigo», v kateri se zagovarjajo njene teze), ki bi ga utegnili uporabiti, da bi blokirala angleške prispevke proračunu evropske skupnosti v primeru propasti pogajanj glede bodočega razvoja skupnosti. V tej zvezi je včeraj pisal londonski «Times», prav gotovo ne slučajno, ob priložnosti obiska francoskega predsednika Mitterranda v Londonu.

Prav včeraj sta se Margaret Thatcher in Mitterrand spoprijela v Downing streetu z žgočimi problemi skupnosti, med katere sodi v prvi vrsti reforma kmetijske skupne politike.

Na stuttgartskem vrhu je bilo sklenjeno, da bi poiskali rešitev na daljši rok o problemu prispevkov

držav članic v roku 6. decembra. Po pisanju «Timesa» je Anglija pripravila zakonski osnutek že pred stuttgartskem srečanju, toda ga je začasno zanemarila, ker je dosegla določeno povračilo angleških prispevkov.

Pustošenje «Tica»

MAZATLAN (Mehika) — Na mehiški obali ob Tihem oceanu je zaradi orkana «Tico» ostalo brez strehe nad glavo 25 tisoč ljudi. Silovito neurje je obenem uničilo vse posevke na ogromnih površinah preko 1,1 milijona hektarjev, da znaša škoda po prvih ocenah nad 200 milijonov dolarjev.

Nagrada najbolj dobremu dijaku

RIM — Tudi letos so v Italiji podelili posebno nagrado dijaku, ki so se odlikovali med šolskim letom s svojo dobroto. Nagrada najbolj dobremu dijaku je tokrat šla v Perugia, kjer stanuje in obiskuje učiteljske 18-letna Francesca Caringi. Dekle si je že od rosnih let prizadevala pomagati nekemu svojemu handicapiranemu vrstniku. Leta in leta mu je pomagala na poti v šolo in tudi v razredu je bila vedno ob strani prizadetega dijaka.

Poseben napoj za srečo

MBABANE — Včeraj je pred sodiščem v Mbabanu, glavnem mestu Swazilanda, pričal nek čarovnik, ki je obtožen, da je dobil poseben napoj «muti», ki prinaša srečo tistemu, ki ga pije. S tem je skušal čarovnik rešiti lastnika neke majhne trgovine, ki je plul v slabih finančnih vodah.

Oče dekletca, ki je bil prisoten v sodni dvorani, ni mogel zadržati solz, čeprav je priznal, da je prodal hčerko čarovniku. Kakšna bo razsodba, ni znano. Vendar si bo moral čarovnik najbrž izmisliti drugačne napoje, ki do deljujejo srečo, kajti «muti» je proti vsem humanim in razsodnim načelom.

Leonardove pravljice v ruščini

MOSKVA — Sovjetska založniška hiša «Detskaja literatura» je pripravila za tisk knjigo Leonarda da Vincija «Pravljice, legende in parabole». Izid knjige je v Sovjetski zvezi precej odmeval in časopis «Komsomolskaja pravda» ugotavlja, da se v Leonardovih pravljicah dovršeno stapljata znanstveni in umetniški talent Leonarda: «Gre za svojstveno prepletanje jasne misli s fantazijo in artistično plastičnostjo, vsemu temu pa je pridran pridih skrivnostne magije, ki je podoben nasmehu Mone Lize».

Kaj o vsem tem menijo sovjetski otroci, ki jim je knjiga namenjena, pa ni znano.

Pande se selijo zaradi lakote

PEKING — Več orjaških pand od skupnih 80 primerkov, ki še živijo v naravnem rezervatu Wolong v osrednji kitajski pokrajini Sičuan, se je za teklo nižje od 2800 m nadmorske višine, ker jim je grozila smrt zaradi pomanjkanja hrane.

Pande so zapustile svoj naravni okoliš, ki se nahaja navadno v višini 2800 m, kjer pa je posebna vrsta bambusa, s katerim se živali hranijo, že odcvetela in se posušila. Tako so pande, vrsta živali, ki izumira, ostale brez svoje priljubljene hrane.

Agencija Nova Kitajska poroča, da se živali težko prilagajajo novemu okolju in so nemirne, čeprav imajo na izbiro neko drugo vrsto bambusa, ki pa jim ne prinaja preveč. Zdi se, da bi se rade čimprej izselile. Doslej še ni poginila nobena panda. Da bi jih privabili v nižje ležeče kraje so jim delavci pripravili ustrezno hrano nekoliko nižje od njihovih bivališč. Predvidevajo tudi ulov betežnih živali — mladih in starih —, da bi zaščitili rod.

Zasedanje kongresne stranke

Predsednica indijske vlade Indira Gandhi na zasedanju svoje kongresne stranke v Bombayju (Telefoto AP)

Le Arktika kriva za izgubo ladij?

MOSKVA — Je samo Arktika kriva za dramo v Čukotskem morju, sprašuje sovjetski tisk zdaj, ko se je večina ladij rešila ledenega objema in je na poti v matične luke. Škoda, ki jo je pretrpela sovjetska daljnovzhodna trgovska flota, je namreč ogromna: ladja «Nina Sagajdak» je potonila, trideset ladij je močno poškodovanih, sedem pa je še vedno vkovanh v led nad Beringovim prelivom, med njimi tudi dva ledolomilca.

Že skoraj tri tedne traja reševanje tovornega konvoja, ki ga je v začetku meseca nepričakovano zajela ledena ujma v Čukotskem morju na poti iz sovjetskih severnih pristanišč v Vladivostok. V ledu se je znašlo čez sedemdeset ladij, ki so se zadnje dni septembra odpravljale proti Beringovemu prelivu in Vladivostoku in ki so jih prve dni oktobra, po hitri spremembi vremena, nedaleč od pristanišča Pevek okovale dva metra debele ledene gmote.

Čeprav je bilo med njimi tudi osem ledolomilcev, je zaradi huđega vetra in mraza celoten konvoj obtičal. Kot zdaj poroča sovjetski tisk, so ladje pred Pevekom res čakale na ugoden trenutek za plovbo, saj je bilo meteorologom že takrat jasno, da so razmere zelo negotove in da se lahko konvoj iz zaliva prebije samo ob jugovzhodnem vetru. Toda napovedi meteorologov so se pokazale za netočne, jugovzhodnik ni pihal tri dni, kolikor so pričakovali meteorologi in kolikor bi ladje

potrebovale za prehod, marveč samo štiriindvajset ur, potem pa je popolnoma spremenil smer in začel s se vero prinašati velike količine ledu, ki so se spojile v tri velikanske plošče, s premerom od 20 do 30 milj in vklebile vse ladje.

Zadnjih sedem ladij, ki so še ujete v led, zdaj rešuje šest ledolomilcev, med njimi tudi dva na je drski pogon — «Lenin» in «Leonid Brežnjev». Njihova usoda sicer menda ni več ogrožena. Toda nihče natančno ne ve, kdaj bo reševanje pri kraju, ker se vreme v Čukotskem morju spet slabša.

Sovjetski tisk zaradi tega že postavlja nervozna vprašanja, kdo je kriv za to, kar se je zgodilo. Nihakor ne samo meteorologi, pravi Pravda, ki resda priznava, da takšno neurje ni zapisano v vremenskem koledarju v vsem zadnjem stoletju, ki pa tudi trdi, da je treba bolj organizirati transport v severnih predelih dežele. Konvoj se je zaradi slabe organizacije dela v pristaniščih baje predolgo zadrževal v Severnem morju.

«To je poučna lekcija za vse, ki skrbijo za tamkajšnje oskrbo», opozarja Pravda in kar po imenu naziva vsa ministrstva, ki so poleg daljnovzhodne pomorske uprave kriva za nastale težave. Vsak gleda le na svoje koristi, je rečeno, namesto da bi uprave delovale povezano.

DANILO SLIVNIK

Jack London: Mehikanec (26.)

riše: Radiša Milošević

